

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 24. (84.) ÉVF. • 5. SZÁM • 2014. MÁJUS • ÁRA: 2,50 LEJ

Fotó: Czire Alpár

Add tovább

• Hiszed-e, hogy Isten szeret téged, s azért teremtett, hogy a szeretet érzését megtapasztald és továbbadd? Az édesanyák szeretetből szülnék, de a szülés az élet megtartásának nem az egyetlen cselekedete. Azt fenntartani csak szeretetből lehet.

A szülés és nevelés mintájára képzeljük el az egyházat is. Isten és az emberek szeretetéből megalakul egy gyülekezet, de fenntartani, hogy minden benne élő számára megtartó erő legyen, csakis szeretettel lehet.

Május első hajnalán zöld ágakkal telnek meg a székelyföldi leányos házak udvarai. Reményt, vonzódást, közös álmokat sejtetnek ezek a zöld ágak.

Zöld ág május első hajnalán, orgona ága anyák napján, szívből fakadó versek, csengő énekek és őszinte imádságok. Mind-mind arról a szeretetről regélnek, mellyel Isten megteremtette a világot, s benne minket, s melyről akkor gondoskodunk a legjobban, ha továbbadjuk.

SZÉKELY KINGA RÉKA

A tartalomból:

Megszámlált jövődő

4

Nyitottságot és rugalmasságot találtam

7

Újszerű adománygyűjtés Székelyudvarhelyen

17

Kálnoki tavasz

20

Ki lesz az idei Év Egylete?

21

„...ha szeretjük egymást, Isten lakik bennünk.” (Jn 4,12)

• **Március 30-án beiktatták ifj. Szombatfalvi Józsefet** a Fiatfalvi Unitárius Egyházközség lelkészi állásba. A lelkészbeiktató ünnepségen az unitárius hívek mellett jelen voltak lelkészük vezetésével a közösség református gyülekezetének tagjai, a helyi előljárók, ft. Bálint Benczédi Ferenc unitárius püspök és az egyházkör lelkészei.

• **2014. április 6-án, vasárnap 17 órától Aranyosrákoson** került sor az *Együtt Isten völgyében* közösségi alkalommal egybekötött istentiszteletre. Józsa István Lajos tordai lelkész mondott imát, Pálfi Dénes sinfalvi lelkész prédikált. Istentisztelet után a Balázs Ferenc Népfőiskola meghívott előadója, Pál János lelkész-történész tartott előadást *Helyzetkép a dél-erdélyi unitárius egyházközségekről 1940–1944 között* címmel. A szeretetvendégséggel záruló rendezvény házigazdái az Aranyosrákosi Unitárius Egyházközség és a Balázs Ferenc Népfőiskola voltak. Az istentiszteleten mintegy 150 személy vett részt az Aranyos mentéről.

• **Szirtek – szétgurult emlékek** címmel **április 7-én** került vetítésre a Florin Piersic moziban a IX. biciklitúrás expedíció dokumentumfilmje. A János Zsigmond Unitárius Kollégium által bemutatott történet nyomon követte a tavalyi biciklitúrát, melyben 39 fiatal vágott neki Románia egyik legismertebb turisztikai útvonalának, a Transzfogarasnak. A Pusztuló kövek nyomdokában című expedíció kilencedik állomása is Erdély elhagyott örökségeit tárta fel – az út nagymértékben a Szászföld lepusztult településein keresztül vezetett el a Transzfogaras lábáig. A filmből kiderült, milyen is tizenévesen bringán róni Erdély tájait, és 2000 méter magas szerpentineket mászni, de rávilágít a szászok hagyta örökség pusztulására, adott esetben ápolására is. A dokumentumfilm rendezője Varró-

Bodoczi Zoltán operatőr, a narrátor Dimény Áron színművész, a szöveg szerzője Demény Péter író, a zeneszerző Bazsó Tibor.

• **Április 11-én Homoródszentpéteren rendezték meg első alkalommal** a összevont körű énekevezér-továbbképzőt a Magyar Unitárius Egyház Hitéleti és Missziói Ügyosztálya szervezésében, a székelykeresztúri, a székelyudvarhelyi és a háromszék-felsőfehéri kör énekevezérei számára. Ráhangolódás és ismerkedés után Székely Mónika tarcsafalvi énekevezér *Énektanítás zsolotároskönyvünk énekeiből*, Székely Kinga Réka pedig *Unitárius liturgia a hagyomány és a fejlődés tükrében* címmel tartott előadást, amelyeket műhelymunka követett. Délután Márk Attila megzenésített istenes verseket adott elő.

• **Április 12–13-án a budapesti Bartók Béla Unitárius Egyházközségbe látogató Püspöki Vízitáció** megvizsgálta az egyházközség hit- és valláserkölcsi életét, a tisztviselők és tisztségviselők kötelességteljesítését, az egyházközség vezetőségével együtt számba vette az elért eredményeket, és szükség esetén szakmai tanácsokat fogalmazott meg. A munkálatok ünnepi istentisztelettel és közgyűléssel zárultak. Az esemény fontosságát kiemeli, hogy unitárius erdélyi püspök utoljára a múlt század elején vizitált Magyarországon.

• **2014. április 13-án, virágvasárnap** a Sepsiszentgyörgyi Unitárius Egyházközség, a Háromszék-Felsőfehéri Unitárius Egyházkör Esperesi Hivatala és a Magyar Unitárius Egyház Missziói és Nevelési Ügyosztálya **gyülekezeti találkozót** szervezett a **Kovácsnai Unitárius Leányegyházközségben**. A szószéki szolgálatot Székely Kinga Réka, az ügyosztály előadó-tanácsosa végezte. Azt követően Török István esperes az imádkozás gya-

korlatáról beszélt, majd Kovács István lelkész bemutatta az *Egy az Isten – unitárius imák* című imakönyvet. Székely Kinga Réka a kötet kiadásának történetét ismertette. A könyvbemutató után Boros János és Erdő B. Vilmos felügyelő-gondnokok köszöntötték a gyülekezetet, és méltatták az eseményt. Végül, a találkozó emlékére, minden család egy-egy imakönyvet vehetett át a szervezők ajándékként.

• **Április 24-én a Szegedi Tudományegyetem Doktori Tanácsa és az Irodalomtudományi Doktori Iskola** megszervezte Gönczöl Andrea *A védekezés retorikája, szövegszervező eljárások unitárius vitáiratokban a 18. század derekán* című értekezésének védését. Az értekezlet egyik tudományos opponense dr. Kovács Sándor unitárius teológiai tanár volt, az eseményen részt vett Bálint Benczédi Ferenc püspök, Molnár Lehel levéltáros és Farkas Dénes ny. lelkész is.

• Májusban több helyszínen elkezdődnek a **Házasságra fel!** elnevezésű házassági felkészítő program tevékenységei. A februárban közzétett felhívásra 15 házasulandó pár jelentkezett Sepsiszentgyörgyön, Kolozsváron, Budapesten. A programot lelkészpárok és szakemberek vezetik.

Halottunk

Kiss Gergelyné szül. Csutak Ibolya tiszteletes asszony, nyugdíjas tanítónő életének 64., házasságának 43. évében 2014. április 6-án visszaadta lelkét Teremtőjének.

1950-ben született Kiskadácsban. A székelyudvarhelyi Benedek Elek Tanítóképzőben szerzett tanítói oklevelet. 31 évig munkálkodott a pedagógusi pályán. 1971-ben kötött házasságot Kiss Gergely lelkésszel. Házasságukból két gyermek született.

Temetésére 2014. április 8-án került sor Székelykeresztúron.

GYÓGYÍR

Egy Édesanya, aki Jézustól kért

PÁLFFY
ANNA-MÁRIA

„Jézus azután elment onnan, és visszavonult Tírusz és Szidón területére. És ekkor egy kánaáni asszony, aki arról a környékről jött, így kiáltott: »Uram, Dávid Fia! Könyörülj rajtam! Leányomat kegyetlenül gyötri a gonosz lélek!« Jézus azonban nem válaszolt neki egy szót sem. Erre odamentek hozzá tanítványai, és kérték: „Bocsásd el, mert utánunk kiáltozik.» De ő így felelt: »Én nem küldettem máshoz, csak Izráel házának elveszett juhaihoz.« Az asszony pedig odaérve leborult előtte, és ezt mondta: »Uram, segíts rajtam!« Jézus erre így válaszolt: »Nem jó elvenni a gyermekek kenyerét, és odadobni a kutyáknak.« Az asszony azonban így felelt: »Úgy van, Uram! De hiszen a kutyák is esznek a morzsákból, amelyek uruk asztaláról hullanak.« Ekkor így szólt hozzá Jézus: »Asszony, nagy a te hited, legyen úgy, amint kívánod!« És meggyógyult a leánya még abban az órában.” (Mt 15, 21–28)

Tírusz és Szidón vidéke Galilea közvetlen északi szomszédja volt. E Föníciához tartozó vidék népe élen járt az antiszemitizmusban. Az ellenséges támadások és a féltreértésre alapozódó népszerűség kettős préséből ide vonul vissza Jézus. Biztos lehet abban, hogy ide sem a hivatalos jeruzsálemi küldöttség, sem a zsidó tömeg nem fogja követni. A „kánaáni” megjelölés az Újszövetségben máshol nem fordul elő. A honfoglalás előtti korban Palesztina őslakói voltak a kánaániak (kánaneiták, kánaneusok). Ezek utódaiként tartották számon Fönícia népét. Máté evangélista jelzője a „kánaáni”, tehát azt hangsúlyozza: pogány volt az asszony. E megszólításból „Dávid Fia” (azaz leszármazottja) kitűnik, hogy ez az asszony valahonnan ismeri Jézust. Méghozzá jól ismeri. Emiatt aztán Jézusnak itt sem sikerül „inkognitóban” maradnia, pedig ezt szeretne volna.

Nem közvetlenül önmagának kér segítséget az asszony, hanem a megszállott leányának. Az asszony követi Jézust és tanítványait egy bizonyos távolságból, és úgy kiált utánuk. Jézus, a megszólított, azonban nem válaszol semmit.

Ez a hallgatás, látszólagos figyelmen kívül hagyás, szóra sem méltatás bántóbb, mint a konkrét elutasítás. De akkor miért gyakorolja most Jézus ezt a tőle szokatlan viszonyulást? Csak a történet végén derül ki, hogy az volt a célja, hogy zsidó tanítványai, és közvetí-

tésük által minden ember előtt kirajzolódjék a pogány asszony zsidókat megszegyenítő élő hite. Az „apoluó” jelentése: elbocsátani, eloldani, felbontani, kiszabadítani. A szokásos „elbocsátani” helyett ismeretes a „szabadítani” ige használata is, amely használatával kifejezetten az áll az olvasó előtt, hogy a tanítványok a kérés teljesítése után elbocsátásra gondolnak, hisz Jézus e nélkül egy hozzá jövő kérőt sem bocsátott el. Egyébként Jézus válasza (24. vers) a maga elutasító jellegével és tartalmával egyértelműen igazolja a fenti állítást. A tanítványok tudják, hogy Mesterük szeretné elkerülni a feltűnést, ezért sürgetik, hogy adja meg a kiáltozó – mások figyelmét is Jézusra terelő – asszony kérését. Ez a leírás tele van ellentétes kötőszavakkal, amelyek jelzik, hogy Jézus sem az asszonnyal, sem tanítványaival nincs összhangban (legalábbis látszólag!).

Jézus a választ a sémi gondolkodás számára otthonos „dialektikus tagadás idiómájával” fogalmazza meg. Ennek lényege nem a végletes szembeállítás, hanem a viszonylagos összevetés. Ilyen értelemben, összhangban áll ez a látás azokkal az esetekkel is, amelyekben Jézus pogány betegeket gyógyított meg. Eközben az asszony utolérte őket. Talán Jézusnak és tanítványainak előbbi párbeszéde – amely valami módon mégiscsak megtörte Jézus hallgatását – bátorította fel az asszonyt a

közeledésre. Persze az is lehet, hogy Jézusnak és tanítványainak beszélgetését nem is igen hallhatta, illetve érthette, hiszen kiáltozott és távolabb volt.

Az asszony most már nem távolból kiáltja kérését, hanem Jézus elé leborulva ismétli meg azt. Végre válaszol neki Jézus, de első pillantásra úgy tűnik, nem sok köszönet van ebben a válaszban. Az allegorikus válasz – mint később kiderül – a föníciai asszony számára is érthető volt. A „gyermek” = Izrael népe, a „kiskutyák” = a zsidók által gyakran ebnek nevezett pogányok. Fontos kiegészítést közöl Márk: „Engedd, hogy először a fiak elégíttessenek meg” (Mk 7,27). Az asszony elismerően helyesel: „Úgy van, Uram!” Alázatosan vállalja az allegóriába való beilleszkedést. De az asszony épp a képből továbblépve érvel: Nem is kell a gyerekektől elvett kenyérral táplálni a kiskutyákat.

Az asztalnál ülő kis gazdák „maradék” elégséges a kiskutyák megelégtetéséhez. Más szavakkal: hagyom, hogy először a méltóbbak lakjanak jól. Nekem a maradék is elég. (Mk 7,27a)

„Az asztalról lehulló kenyérdarabok” jelentése egy bizonyos étkezési gyakorlat háttérén érthető. Valószínűleg a kéz megtörlésére használtak fel egy-egy darab kenyeret „szalvétaként” (ugyanis evőeszköz nélkül, kézzel ettek). Ezután az asztal alá dobták ezeket az ott éhesen várakozó kutyáknak.

Ezekre a lehulló, ételmaradékkal beszenyezett kenyérdarabokra utal alázatosan a kánaáni asszony. Az időhatározó határállomást jelöl. Jézus nem túrtözteti tovább magát, és nem kényszeríti újabb hitpróbára az asszonyt. Feltör be-

lőle az őszinte elismerés. Az asszony, a nő, az édesanya megvívta a hit nehéz harcát, és győzött! Így lett a hit és kitartó könyörgés, imádság örök példájává. Jézus pedig, aki korábban a legkisebb készséget sem mutatta az asszonnal

való beszélgetésre, most megnyílik, és így szól: „Asszony, nagy a te hited, legyen úgy, amint kívánod!”

E történetben egy édesanyát látnunk, aki Jézustól kér és kap. Ma ki hallgatja meg az édesanyák kérését, ma kitől kapnak elismerést?

Gondolatok az egyházi népesedés kapcsán

Megszámlált jövendő

BÁLINT RÓBERT ZOLTÁN

• Az erdélyi unitarizmus történetének első három évszázadában a gyülekezeteink arculatának jelentős alakulása főként a felekezeti jellegű viszálykodás számlájára írható. Bár egy-egy unitárius régió életében jelentős nyomot hagytak a politikai, gazdasági, társadalmi folyamatok – háborúk, belviszályok, éhínségek, járványok –, gyülekezeteink sorsát, létszámának alakulását és földrajzi elhelyezkedését elsősorban a valláspolitikai jellegű – számunkra oly kevés ideig kedvező – döntések határozták meg.

A kezdeti fellendülést követően a katolikus és református fejedelmek alatt, majd a Habsburg valláspolitikai következtében egyre inkább teret – egyházközségeket, híveket, templomokat, befolyást – veszített az unitárius közösség. Ez alól a teher alól a Türelmi Rendelet életbe léptetése hozott felszusszantást, és ettől az időtől kezdve inkább az általános társadalmi, poli-

tikai folyamatok alakították lehetőségeinket. Jelen írás nem terjedhet ki az említett korszak tárgyalására. A figyelmet a 20. és a 21. században jelentősebb külső hatásra végbement népesedési vonatkozásokra, területi átalakulásokra és az azok által felvetett kérdésekre fordítom.

Társadalmi folyamatok hatása az erdélyi gyülekezetekre

A múlt században három jelentős politikai, illetve társadalmi változás alakította egyházunkat. Az első jelentős változások nyitányát a Trianoni diktátum hozta, mely nemcsak Erdély, Bánát és a Partium Romániához való csatolását eredményezte, hanem egyben azon nemzetpolitikai (román) intézkedések sorát is, melyeknek célja a magyar kisebbség és pillérin-

tézményeinek (egyházak) ellehetlenítése volt. A második változás kapcsolódik az előbbihez. A 2. bécsi döntés következtében Észak-Erdély újra magyar fennhatóság alá került, mely nagymértékben formálta át a dél-erdélyi gyülekezeteink lehetőségeit. Végül pedig a szocialista-kommunista rendszer egyház- és kisebbségellenes politikája telepedett vallási életünkre.

Mindhárom változás jelentős átalakulást hozott gyülekezeteink lélekszámának alakulásában is. Trianon egy elvándorlási folyamatot indított be, főként az új államhatalomra felesküdni nem akaró tisztviselők körében. A második dél-erdélyi gyülekezeteinket érintette, ahonnan sokan átköltöztek a „kicsi magyar világ” idején Észak-Erdélybe. A legjelentősebb átalakulást azonban a kommunista rezsim idején beinduló iparosítás és a vele kézen fogva járó városiasodás hozta magával. A csegezi és sepsiszentgyörgyi egyházközsé-

• A Székelykő lábánál helyezkedik el Csegez. 300 férőhelyes, a korabeli közösségi igények szerint tervezett unitárius templomát 1924–28 között újjáépítették. A valamikor erőteljes közösség ma 22, többnyire 70 év feletti egyháztagot számlál. A szolgálatot évtizedek óta beszolgáló lelkészek végzik.

• Sepsiszentgyörgyön található egyik legtöbb tagot számláló unitárius gyülekezetünk (a legnépesebb a székelykeresztúri kb. 3000 unitáriussal). A két és fél ezer hívet számláló közösség az 1989-es változások

után épített új templomot. A 19. század közepén a jelentéktelen, alig 100 lelket számláló unitárius közösség lélekszáma a múlt század első harmadától számított mintegy nyolcvan évben meghuszonötszöröződött.

• A Kolozsvár metropoliszövezetéhez tartozó Szászfenesen soha nem volt jelentős az unitárius jelenlét – kivéve a II. világháború idején. A 2011 októberében végzett népszámlálás adatai szerint 95 unitárius élt a jelzett területen.

gek példája (lásd keretes írásunkat) jól jelzi a mélyreható változások mértékét.

Iparosodás, városiasodás

Az iparosítás és kollektivizálás hatására beindult az elvándorlási folyamat a falvakból. Híveink, főként a fiatalok, városban próbáltak szerencsét. Így erősödött meg létszám tekintetében egy-egy városi gyülekezetünk (Kolozsvár, Marosvásárhely, Torda stb.), vagy jöttek létre újak (Segesvár, Csíkszereda, Medgyes stb.). Egy emberöltő alatt jelentősen megváltozott az unitáriusok aránya falun és városban. Míg a századelőn híveink mintegy 80%-a falun élt, a múlt század utolsó harmadának elejére – az unitárius lakosság számbeli növekedése mellett is – az arány kiegyenlítődött.

Az 1960-as évek közepén az unitárius felekezethez tartozóknak – az egyházi nyilvántartás szerint – 25%-a (kb. 17 000 lélek a 67 000-ból) élt városban, 1977-ben már 38,8% (26 756). Az elkövetkező években lankadt a beköltözési hullám, így 1987-re közel 30 000 lélekkel 41%-ra növekedett a városiak részaránya. A következő időszakban az évtizedenkénti 3%-os arány-növekedés továbbra is tart. Azonban ez nem jelenti az abszolút számokban való növekedést is (azaz a városban élő unitáriusok száma nem növekszik). Egyfelől arról van szó, hogy bár továbbra is folytatódott a városra való költözési folyamat, és a természetes szaporulat is nagyobb volt városban, mint vidéken, az unitárius közösséget is érintette a külföldre való migráció hulláma, főként a 20. század végén. Másfelől az egyház összlélekszáma is apadásnak indult, mely az előregedés útjára lépő falusi egyházközségeket érinti hangsúlyosabban. Az ezredfordulón a városban élő unitáriusok aránya elérte a 48,5%-ot. Az azóta el-

telt évtizedben – a 2011-es októberi népszámlálás adatai szerint – szinte változatlan maradt: az 57 686 unitáriusból 28 201 (48,88 százalék) városban, 29 485 (51,12 százalék) vidéken élt.

Hamar nyilvánvalóvá vált, hogy a hívek lelki gondozása, valláserkölcsei nevelése, a gyülekezet megszervezése teljesen más kihívások elé állítja a lelkészt egy heterogén városi környezetben (több nemzetiség, felekezet él együtt, erős a társadalmi rétegződés, nagyok a földrajzi távolságok és az azonos felekezetűek szétszórtan élnek a város különböző pontjain stb.), mint falun. Vidéki gyülekezeteink többnyire homogén közösségek, melyeknek tagjai több szállal is kapcsolódnak egymáshoz (falutársi viszony, rokonsági szálak, közös hely- és történelemtudat), földrajzilag is viszonylag kis területen helyezkednek el. A hívek lelkipásztori gondozása kisebb erőfeszítést kíván egy 500 lelkes falusi gyülekezet esetében, mint egy hasonló lélekszámú, városi környezetben levő gyülekezetben. Könnyen megragadható a különbség akár a családlátogatás, lelkigondozás, akár a vallásoktatás kivitelezése terén felmerülő eltéréseket tekintjük.

A „demokrácia” hullámán

A politikai konjunktúra előidézte lelkészhiány és a korlátozott mozgástér miatt az egyháznak csak 1989 után nyílt lehetősége a helyzet érdemében történő orvoslására. Azonban a demokrácia hozta helyzet nemcsak a problémamegoldásra szolgáltatott lehetőséget, hanem új utakat is nyitott: az egyházak állandó szereplőivé válhattak számos, korábban szekularizált társadalmi szférának. Így a már megoldásra váró korábbi problémák mellett felkínálkoztak az új lehetőségek az oktatás, szociális ellátás, egészségügy területén.

Elsőként a lelkészhiányt igyekezett az egyház pótolni, nem maradéktalan sikerrel. Hiszen míg a kis létszámú vidéki gyülekezetek lelkészi állásai többnyire betöltésre kerültek, a lélekszám arányához képest városokban elmaradt a lelkészi jelenlét (városi lelkészek számának növelése).

Ezt valamelyest pótolhatták volna az egyház új tevékenységi területein lassan létrejövő különböző feladatköröket betöltő lelkészi munkakörök (kórházlelkész, vallásoktató lelkész, ifjúsági lelkész), melyekre az igény épp a városi környezetben nőtt meg, s melyek jelleghűknél fogva jelentős mértékben segíthették volna a városi gyülekezetek munkáját is. Csakhogy az egyház továbbra is a gyülekezeti papságban gondolkodott, és nem történt meg az új lelkészmodellek státusának megfelelő kiépítése, helyzetük megerősítése.

Jelen pillanatban a falun élő unitáriusok (51%) lelkipásztori gondozását a lelkészek 64%-a végzi. A városban (49%) élő unitáriusokra a lelkészeknek mintegy 36%-a jut. Szemléletesebb példakkal élve: míg a két Homoród mente gyülekezeteiben élő kb. 3600 személy lelkigondozását 13 lelkész látja el, addig Kolozsváron a három unitárius gyülekezetben élő hasonló számú unitáriusnak be kell érnie három lelkész, egy segédlelkész, egy kórházlelkész és egy egyetemi lelkész munkájával; míg Sepsiszentgyörgyön jelenleg egy lelkész, egy gyakorló segédlelkész és egy kórházlelkész tevékenykedik a két és félezer lelkes gyülekezetben, addig Siménfalva község ugyanennyi unitáriusára 9 lelkész visel gondot.

Úgy tűnik, a változások hullámát nem tudtuk megfelelően meglovagolni. Miközben az elmúlt két évtizedben rengeteg energiát fektettünk épített örökségünk megőrzésére olyan falusi gyülekezeteinkben is, ahol az előregedés komoly jelei mutatkoznak, addig épp oda nem összpontosítottunk elég

anyag (a megfelelő munkaerő megfizetésére) és humán erőforrást, ahol a befektetés „megtérült” volna, mert van, akire építkezni: a városokra. Erről árulkodik a legújabb népesedési adatok és az egyházi nyilvántartás közötti különbség. Székelyudvarhelyen pl. a 2011-es népszámlálási adatok alapján 4838 unitárius élt, a két egyházközség azonban összesen 2956 személyt tartott nyilván. A különbség 1882. Ennyi az aranyos-széki unitáriusok lélekszáma.

Új irányvonalak?

2012 júniusában a Magyar Unitárius Egyház főtanácsi ülésén vita témáját képezte, hogy szükséges-e az unitárius egyháztagekat kötelezni arra, hogy a lakóhelyük területén levő egyházközséghez tartozzanak, vagy lehetőséget kell felkínálni arra, hogy maguk választhassák meg a gyülekezetet, melyhez tartozni szeretnének. A területi megkötöttséget támogatók leginkább intézményi szempontokat szem előtt tartva hangsúlyozták érveiket: így könnyebben lehet a híveket számon tartani. Az ellenvélemény a szabad választás jogára apellált. A két álláspont közül az első foglaltatott háttérbe – az bírva a többség tá-

mogatását –, azzal a megengedéssel, hogy míg mindenki köteles a lakóterületén levő egyházközséghez tartozni, más egyházközségnek is teljes jogú tagja lehet, ám bizonyos jogokat (pl. választhatóság) csak az egyik egyházközségben élvezhet.

A legújabb társadalmi folyamatok tükrében érdemes elgondolkodni azon, hogy miközben az igyekezetünk még mindig görcsösen a régi („történelmi”) beidegződések betartására irányul, hogy adott földrajzi területen belül elhatároljuk egymástól a közösségeket, a valóság azt mutatja, hogy egyre több olyan kezdeményezés születik, amely elősegíti a különböző gyülekezetek közötti átjárhatóságot, kapcsolaterősödést (régión rendezvények, testvérkapcsolatok stb.). A korábban homogén falusi közösségek is átalakulnak. A csak egy közösségre szorító kapcsolatok kitágultak, nagyobb távolságra nyúlnak, és egyre gyengítik a faluközösségekben való részvétel fokát. Híveink kapcsolatai összetettebbekké és bonyolultabbakká váltak, s velük együtt igényeik is.

A városokban is új trendek mutatkoznak: a népszámlálási adatok egy érdekes jelenségre hívják fel a figyelmet. A nagyvárosok ún. metropolisz övezeteiben, olyan településeken, ahol korábban nem volt

unitárius jelenlét, megjelennek (kirajzottak) az unitáriusok, és létszámuk egyre nő. Ilyen Marosvásárhely környékén Koronka, Kolozsvár környékén Kisbács és a már említett Szászfenes stb.

Miközben unitárius épített örökségünk, történelmi jelenlétünk főként a falvakhoz köt, a mai társadalmi valóság azt jelzi, hogy a legégetőbb megoldásra váró problémáink a városi gyülekezetek háztáján gyűltek fel. A falusi gyülekezetekre továbbiakban is oda kell figyelni, azonban a jövő tekintetében a legnagyobb veszteségekkel városon számolhatunk. A népszámlálási adatok által kimutatott „kallódó” unitárius személyek elérése kétségkívül egyházpolitikai prioritás kell, hogy legyen. Lehet, hogy a jövő a városok lakónegyedeiben rejlik...

Ami a metropolisz-övezetek unitárius lakosságát illeti, bár nem tömegjelenségről van szó, jelzője lehet egy jövőbeli irányultságnak. Arra azonban mindenképp figyelmeztet, hogy a mobilitási lehetőségek növekedésével eljöhöz az az idő, amikor híveink nem a helyet, hanem a tartalmat kezdik el keresni, vállalva a hosszabb utat is. S miközben adminisztrációs csatákat vívunk egy-egy unitáriusért, tudnunk kell: a forma mögött a tartalomé lesz a jövő.

Magyarországi zarándoklatok világi vezetőknek

Kedves gondnokok, keblitanácsosok, nőegyleti vezetők! Idén két magyarországi zarándoklatot szervez a Hitéleti, Missziói és Nevelési Ügyosztály:

– **július 1–4.** között Kelet-Magyarországra (Kocsord, Nyíregyháza, Sárospatak, Monok, Miskolc, Eger, Debrecen és Füzesgyarmat);

– **július 8–11.** között Délnyugat-Magyarországra (Hódmezővásárhely, Szeged, Pécs).

Az utazás társasgépkocsival történik székelyudvarhelyi indulással. A zarándoklatokat legtöbb 40 személyre tervezzük, így a bejelentkezések időpontja szerint áll össze a csoport.

Az elszállásolás panziókban történik. Az ebédet vendéglőben fogyasztjuk el, a reggelit szálláshelyünkön, a vacsorát gyülekezeti alkalmak keretében.

A négy nap teljes ellátása, valamint a szállítási költségek személyenként 520 lej (Kelet-Magyarország), illetve 550 lej (Délnyugat-Magyarország). Kérjük az egyházközségek vezetőségét, hogy a világi vezetők zarándokútjának kiadásaihoz legkevesebb 50 %-ban járuljanak hozzá.

Jelentkezési határidő: 2014. május 30.

Jelentkezni Székely Kinga Réka lelkész, hitéleti és missziói előadótanácsosnál a 0751-129286-os telefonszámon vagy a szkingareka@gmail.com vilámpostacímen lehet.

Nyitottságot és rugalmasságot találtam

Három kiskorú gyermekével 2013 nyarán, a Torockón tartott Színjátszó Találkozó alkalmával keresztelkedett meg, és lett az unitárius vallás követője. A Magyarországon élő fiatalember a felekezetnélküliek világából talált otthonra az unitarizmusban. Tóth Józsefet a vallásválasztás útjáról, a kapcsolódási pontokról és az unitarizmussal kapcsolatos gondolatairól Márkó László médiareferens kérdezte.

• Erdélyi gyökerekkel is rendelkezel. Beszélj erdélyi kötődéseidről, csaláodról!

Apai ágon Nyáradkarácsonfalváról származom, családunkat Hunyadi Mátyás nemesítette meg karácsonfalvi előnévvel a 15. században. Az ismert felmenőim ezen az ágon a Nyárad mentén éltek, és most is sok rokonunk van erre felé. Sajnos a nagyszüleimnek a második világháború után el kellett menekülniük innen, mert a nagyapám állítólag rákerült az új rezsim nemkívánatos személyeinek listájára. Őt embercsempész menekítette át a zöld határon 1945-ben, a családja egy marhavagonban jöhetett Budapestre utána 1947-ben.

Anyai ágon a Felvidékről származom, néhány őstemet a csehszlovák impériumváltáskor telepítették ki Nyitra megyéből. Bár a szüleim mindketten Budapesten éltek, csodálatos módon Erdélyben, a Gyilkos-tónál ismerkedtek meg egy kirándulás alkalmával. Érdekes módon a feleségemet én is Erdélyben ismertem meg, aki Zala megyei, és én is ideköltöztem 2007-ben. Jelenleg Keszthelyen dolgozom a Magyar Mezőgazdasági Múzeum Georgikon Majortörténeti Kiállítóhelyén, mint muzeológus. Ez az intézmény Európa első mezőgazdasági felsőfokú tanintézménye volt, melyet gróf Festetics György 1797-ben alapított. A zalaegerszegi járásban élünk feleségemmel, 8 éves lányommal és két fiammal, akik 5, illetve 3 évesek.

• Hogyan ismerkedtél meg az unitárius egyházzal, annak tanításaival?

Már gyermekkoromban olvastam az unitárius vallásról, és később történész doktori tanulmányaim során foglalkoztam is a magyar egyház történetével. Már ekkor szimpatikus lett az egyház, s e szimpátia a konkrét tevékenységek megismerését követően tovább erősödött. Egyetemista koromban a hallgatói

önkormányzat külügyi bizottságának tagjaként a határon túli magyar ifjúsági szervezetekkel való kapcsolattartás volt a feladatom. 1993-tól többször részt vettünk a homoródfürdői diáktalálkozón és a Tusványos rendezvényein. Később megismerkedtem az ODFIE-vel, Sándor Krisztinával és Szabó Lászlóval. Sok közös pályázat és program megvalósítása során volt szerencsém megismerkedni tevékenységükkel.

• Mi volt az a pillanat, amikor eldöntötted: unitárius leszel? Vagy egy hosszabb folyamat eredménye volt ez a döntés?

Ez hosszabb folyamat volt. A feleségemmel Torockón ismerkedtem meg, és amikor hallottam, hogy itt lesz 2013-ban az ODFIE színjátszó tábor, akkor gondoltam, hogy itt a „soha vissza nem térő” alkalom, hogy családotul megkeresztelkedjünk. Bár a feleségem római katolikus maradt, én és a 3 gyermek az unitárius vallást vettem fel. Nagyon felemelő volt a keresztelő, köszönöm mindenkinek, aki ott volt. Olyan rokonainkat, barátainkat kértük fel keresztszülőnek, akik ugyan nem unitáriusok, de szerettük volna kapcsolatunkat megerősíteni ezzel.

• Miért az unitárius egyházat választottad?

Az apai ág református, az anyai katolikus, de a szüleim úgy döntöttek, hogy nem keresztelnek meg. Így szabadon döntöttem az előző kérdésben kifejtettek alapján. Mivel az erdélyi identitás erős bennem, úgy éreztem, az unitárius hit választásával újabb kapcsolódási pont lesz a családunk és Erdély között. A gyerekekkel minden évben igyekszünk eljönni, bár sajnos nagyon nagy a távolság és hosszú az út.

Fontos szempont volt a lelkész személye is, Szabó Lászlót régóta ismerem, és jó viszonyunk alapján kértem meg a keresztelésre. A szindi egyházközösséget is ezért választottam, itt most családunkkal jelentősen nőtt a hívek száma...

• Melyek azok az eszmék, gondolatok, tanítások, amelyeket vonzónak találtál az unitáriusoknál?

Legfőképp a nyitottságot és a rugalmasságot. Nem szeretem a bigottságot, és itt szerencsére nem tapasztaltam.

• Hogyan éled meg hitedet a mindennapokban? Változott-e életed, mióta unitárius lettél?

Még sok idő nem telt el a keresztelő óta, és a Nyugat-Dunántúlon, ahol élünk, nincsen unitárius egyházkö-

zösség. Ezért a televízió, interneten keresztül tudjuk az istentiszteleteket hallgatni. A lányom katolikus egyház által fenntartott iskolába jár, ahol sajnos még nem teljesen toleránsak a protestánsokkal. Így viszont nehéz az unitárius identitást kialakítani. Megértem, mit éltek át az ellenreformáció alatt a nem katolikusok. Sajnos tudatlanságból sok katolikus azt gondolja, hogy a vallásunk egy szekta, sőt olyat is hallottam, hogy nem is vagyunk keresztények. Ezért is örültem

annak, hogy márciusban a Duna TV Torockóról közvetítette az istentiszteletet, remélem ez felnyitotta a szemét sok embernek. Szükség lenne még ilyen média eseményekre, ismeretterjesztő adásokra.

• Miért ajánlanád másoknak is az unitárius vallást?

Mert nem bigott vagy erőszakos sem a követőivel, sem a más hitűekkel vagy hitetlenekkel szemben.

Énekszóval a lélek kapujában

DIMÉNY CSILLA JÚLIA

• A zenei összhang egyenlő a harmóniával, az egyidejűleg megszólaló, rendezett hangsorokban, akkordokban felcsendülő hangok összességével. A zenei harmónia kellemes hatást keltő, a szépérzékét fejlesztő hangok egysége. Ebből az összhangból kaphattak ízelítőt a 21-én és 22-én tartott negyedik énekvezér továbbképző tanfolyamon résztvevő unitárius énekvezérek. A március 21-én és 22-én tartott tanfolyamnak a Marosvásárhelyi Bolyai téri Unitárius Egyházközség adott otthont.

A 19 résztvevő többsége régi ismerősként üdvözölte egymást, és természetesen örömmel ismerkedett az újonnan érkezettekkel is. A meghívókat idén is idejében megkaptuk, azonban mivel több gyülekezetben ekkor került sor a hiterősítő imaheti istentiszteletekre, több kántor nem tudott részt venni a továbbképzésen.

A Nagy László főjegyző, helyi lelkész köszöntője után vette kezdetét a műhelymunka. Dr. Csíky Csaba irányításával bemelegítő gyakorlatokkal kezdtünk, amelyeket – meglepetésként – hanghordozón is kézhez kaptunk. A tanár úr egy-egy kottagyűjteménnyel várt. Ebből választotta ki a gyakorlásra szánt darabokat: Paul Kiekestat *Soli Deo Gloria* című kánonját, illetve Ludwig van Beethoven *Kit áldva áldnak a végtelen mennyek* című kórusművét. Rövid gyakorlás után sikerült mindkét darabot a bátrabb kántorok vezényletével összeénekelni.

Dr. Molnár Tünde orgonaművésznő az orgonára írt művek elsajátítására tanított bennünket: az orgona, mint hangszer, egyfajta kapcsolatot létesít Isten és ember között. Előadásában az orgona, valamint az orgonamuzsika fejlődéséről elevenített fel részleteket. Feltevődött a kérdés, hogy meddig nevezhető vallásosnak a zene, illetve milyen zene játszható a templomokban? Véleménye szerint, ha egy-egy zenemű tiszta lélekkel van megkomponálva, templomokban is játszható. A továbbiakban mindenki a gyakorlatban is megmutatta tudását, és ez alapján kapott útmutatást, jótanácsot a tanárnőtől.

Alkalmunk volt ezúttal is néhány szép orgonadarral meghallgatására, mivel a tanárnő mindig szívesen játszik és mutat be számunkra egy-egy előadási darabot. Elmondása szerint az emberek azért hallgatnak zenét, hogy a lelküket gyönyörködtessék, mivel zenehallgatás közben egyfajta lelki metamorfózison mennek át. A szép orgonajáték hallgatása közben arról mi is tapasztalatot szereztünk.

Hasznos és főleg a gyakorlatban volt tanulságos drd. Strausz Imre István előadása az orgonáról mint kísérő hangszerről. Az idén César Franck két szerzeményét, a *Dextera domini* és *Panis angelicus* című műveit tanultuk játszani és énekelni. César Franck (1822–1890) zeneszerző, orgonaművész és zenetanár, a romantikus zene nagy alakjai közé tartozik. Apja ambíciózusan irányította a koncertzongorista pálya felé, és a kor híres zenetanáraként Liszt Ferencet, Hector Berliozt és Charles Gounod-t is oktatta. 1838-ban Franck a párizsi Conservatoire hallgatója lett. Ezt elvégezve 1844-ben Párizsba költözött, és élete hátralevő részében ott élt. Úgy döntött, hogy végleg feladja koncertvirtuóz karrierjét és Párizsban töltött első évében magán- és iskolai oktatásból élt. A legkülönbözőbb orgonista pozíciókat töltötte be: 1847 és 1851 között a *Notre Dame de Lorette*, 1851 és 1858 között a *Saint Jean és St. François* templom orgonistája. Ugyanekkor az orgonajáték és az improvizáció terén fejlesztette technikáját. 1858-ban az újonnan felszentelt *Saint Clotilde Basilica* orgonistája lett. Ezt a pozíciót egészen haláláig betöltötte. Itt hívta fel magára a figyelmet improvizatív tehetségével. Első orgonaművei 1868-ig nem kerültek publikálásra, jöllehet legszebb zenedarabjai közé tartoznak (*Grande Pièce Symphonique*). 1872-től haláláig a párizsi konzervatórium orgonaprofesszora volt. Tizenkét nagy orgonaműve okán a legkiemelkedőbb orgonaművészek közé sorolják, közvetlenül J. S. Bach után. Munkái az évszázad legszebb francia orgonaművei, melyekkel megteremtette a francia szimfonikus orgonastílus alapjait. 1890-ben súlyos balesetet szenvedett, egy lovas om-

nibusz ütötte el. Ekkor írta meg utolsó művét, a *Három Korált Orgonára*. Nem sokkal később, a baleset nyomán fellépő komplikációkban, elhunyt. Sírja Párizsban, a Montparnasse-dombon található. Műveire jellemző egyfajta ciklikus forma. Ilyen módon formál egységet több tételből, melyben a mű fő témái egy kezdőmotívumból fejlődnek ki. Zenéjén érezhető Liszt Ferenc és Richard Wagner hatása. Kompozícióiban tehetségesen és előszeretettel alkalmaz gyakori, könnyed modulációkat. „Modulálni! Folyton modulálni!” – ez volt tanítványaihoz intézett leggyakoribb instrukciója. Zenéjéhez a kulcs emberi természetében keresendő. Hangulatai mély és komoly vallásos érzelmeket sugároznak, gyakran örömteli, boldog vagy misztikus felhanggal, de soha sem könnyeden vagy humorosan.

Az unitárius graduálok – kézzel írt énekeskönyvek – világába kalauzolt el dr. Kovács Sándor teológiai tanár. A vetítettképes előadásból sok érdekes adatot tudtunk meg. Ugyanakkor megcsodálhattuk a régi énekeskönyvek gyönyörű iniciáléit. A bemutatott graduálék egy részét az Unitárius Levéltár, más részét a Kolozsvári Akadémiai Könyvtár, illetve az Erdélyi Múzeumi Könyvtár őrzi. A tanár úr segítségünket kérte abban, hogy kutassuk fel az esetleg még létező írott énekeskönyveket a saját gyülekezeteinkben. Ha találunk ilyet, akkor értékes kincsként őrizzük és gondoskodjunk méltó tárolásukról.

Madaras Ildikó művésznő irányításával az éneklés jó technikájáról tanultunk, mint annak egyik legfontosabb feltételéről, hogy hangunkat minél hosszabb ideig megőrizzük. Ezenbelül a hangszervek részletes anatómiai felépítését valamint a hangot, mint fizikai jelenséget és ennek tulajdonságait ismertük meg.

A hang a lélek kapuja... Általa találjuk meg az állandó fejlődést biztosító változást a szép éneklés felé. Szükséges, hogy erre a változásra nyitottak legyünk. Nyissuk hát ki a lélek kapuját, hogy általa Isten gondviselő szeretete azok felé áramoljon, akik minket hallgatnak orgonajáték közben, és velünk együtt éneklük a zoltárt.

Nagyvilág

• Változások az SKSM élén

2014 júniusától nyugalomba vonul a Kalifornia állambeli Berkeley-i Starr King Lelkészképzítő Intézet (Starr King School for the Ministry) korábbi elnöke, Rebecca Parker.

Az unitárius alapítású intézmény elnöki tisztségét 25 évig betöltő Rebecca Parker a valaha választott első női vezető egy észak-amerikai teológiai szeminárium élén. Elnöksége alatt az intézmény átalakult, megerősödött, tanrendjét reformálta. A diáklétszám jelentősen, 250 %-kal emelkedett (35-ről 125-re). Munkája megkezdésekor az intézet 1 millió dollárnyi alapítványi pénzforrással rendelkezett, mára ez eléri a 7 millió dollárt. Míg a 2008-as pénzügyi válság következményeként Egyesült Államok-szerte sok teológiai intézet bezárta kapuit (az unitárius-univerzalista lelkészek képzését biztosító nagyobbik teológiai intézet, a chicagói Meadville Lombard csak komoly átszervezés és épületeinek áruba bocsátása révén tudott fennmaradni), a SKSM diákjainak létszáma és szolgáltatásainak köre megnövekedett. 2010-ben újabb 10 évre megkapta a működéséhez szükséges engedélyt a Teológiai Intézmények Szövetségének Akkreditációs bizottságától.

Rebecca Parker lelkes támogatója volt az elnöksége idején létrejött Balázs-Ösztöndíjprogramnak (Balázs Scholarship Program), mely erdélyi lelkészek számára biztosított egyéves tanulmányi lehetőséget a kaliforniai lelkészképzítő intézetben. Az 1994-ben létrejött ösztöndíj nyújtotta képzési lehetőséget eddig 19 lelkész vette igénybe.

A megüresedő elnöki szék betöltésére az SKSM Rosemary Bray McNatt lelkésznőt hívta meg.

McNatt 1992–2001 között az SKSM Vezetőtanácsának tagja, két évig elnöke volt. 2001–2007 között az Unitárius-Univerzalista Szövetség (UUA) Teológiai Oktatási Bizottságának, 2007–2009 között pedig Vezetőtanácsának tagjaként fejtett ki munkát. 2001 óta a New York-i Negyedik Univerzalista Társaság főállású lelkésze. A teológiai oktatóként, újságíróként és aktivistaként is tevékenykedő lelkésznek elkötelezettje a társadalmi igazságosságnak és felekezeti-, valamint vallásközi együttműködésnek, tagja több emberjogi szervezetnek, és aktív résztvevője volt az Occupy Faith mozgalomnak.

Az új elnök 2014. július 1-jétől veszi át az SKSM vezetését.

(K. B. Z.)

FOHÁSZ

„Vénségetekig ugyanaz maradok, ősz korotokig én hordozlak! Én alkottalak, én viszlek, én hordozlak, én mentelek meg – így szól az Úr.” (Ézs 46,4)

MÁTHÉ
SÁNDOR

Örökkévalóság Istene! Itt vagyunk szent hajlékban ezen a napon, amely olyan, mint annyi megszokott vasárnapunk. És mégis más, olyan, amilyenben csak ritkán van részünk. Hajlamosak volnánk tovább menni, a már megszokott utakon, kitaposott ösvényeken. De a mai nap megállásra készítet: találkozás Veled és azokkal, akiknek élete innen indult és teljesedett ki a Te gondviselésed által. Jelenlétünkkel megleptünk Téged is Atyánk, úgy, ahogy meglepetést szerettünk volna hozni e kis közösségbe.

Számunkra öröm Veled lenni, együtt lenni, s egy rövid napra bár újból érezni a valamikori és mindenkori otthon melegét. Ajándék ez a nap a mi számunkra, a Te ajándékod.

Engedd, hogy ugyanígy ajándékozzuk meg egymást egy csodálatos nap még csodálatosabb emlékeivel. A jelen mindig egy kicsit a múltba nézésre kényszerít,

talán csak azért, hogy meglássuk benne áldó és megtartó kezded munkáját. Ha így látjuk a múltat, könnyebben éljük meg a jelen, bátrabban nézünk szembe a jövővel, mert tudjuk, hogy Te örökké ugyanaz vagy tegnap, ma és holnap is.

Ebben a pillanatban minket a jelen, ez a megismételhetetlen és az Örökkévalóságnak szóló pillanat érdekel, s benne a jó hírek, egyszerű jelen időben. Nemcsak magunkért, Atyánk, bár ha őszinték vagyunk, gondolataink csak magunk felé fordulnak. Hadd legyen ez a pillanat azoké is, akik itt vannak velünk, akikkel megoszthatjuk annak örömét.

Köszönjük hát a tegnapot, az eltelt éveket. Köszönjük a jelen, a találkozást, Szeretteinket, barátainkat, kortársainkat. A jövőnk pedig Reád bízunk. Így hallgass meg, így légy velünk, most és mindörökké.

Ámen.

Imahét Medgyesen

A sokadik hiterősítő imahétre került sor április elején a medgyesi unitáriusok körében. Naponta sereglett egybe a hitet már alamizsnának tekintő gyülekezet, s mindig a lelki gazdagodás emelt fel a padokból, s a közösségi szellem fűtött minden szívet, hogy erőnk legyen eljönni a következő napon is, hogy erőnk legyen vinni a terhet, amit az élet szab mindnyájunkra.

Isten felvállalja e nehézséget, csak sóhajtásunkat várja. Hát sóhajtunk naponta, s száll imánk: az Ő dicsőségére. Ebben segítettek a meghívott lelkészek, akik olyan rügyeket oltottak gyülekezetünk lelkébe, melyből csak a hit tiszta virágja növekedhet.

Tette ezt első nap Jenei László Csaba magyarsárosi lelkész, aki beszédét a közösségi összetartozás szellemében tartotta. „Szívünk mintha összeér, felszabadul a nyomasztó érzés”, ha a figyelem egymás fele fordul, felnézünk, s hisszük, hogy „az ajtó ott van, csak ki kell nyitnunk”.

A második napon Pitó Attila Zoltán tarcsafalvi lelkész szolgáltatta lelkünk táplálékát. Intése szerint, leroggyhatunk, de mindig talpra kell állni! Ez az előre mutató út.

A következő napokon Szentgyörgyi Sándor désfalvi lelkész-esperes, majd Nagy Endre dicsőszentmártoni, végül pedig Csécs Márton Lőrinc torockói tiszteletes tartott élményszámba menő szolgálatot.

A beszédek lényegeként az Istenhez való kötődés nyilatkozott meg. Mint a rádióhullámra hangolódó vevő, úgy kell ráhangolódni Istenünk üzenetére, meg kell éreznünk az állandó rezgést, üzenetét, s akkor csakis az Ő szellemében élhet hitünk.

Gyönyörű a napraforgó hasonlata. Mint neve is mutatja, napkeltétől napnyugtáig a Napot követi, rá néz, csodálja, belőle merít fényt virágzásához. Milyen gyönyörű és egyszerű hasonlat. Hiszen mi hívő emberek is ébredésünktől nyugovóra térésünkig Istenből merítünk erőt, Tőle kapjuk a fényt, Hozzá imádkozunk, s Tőle várjuk a csöndes éjszaka nyugodalmát. Mint a napraforgó a Napra, úgy fordulunk mi is az Isten felé, s hisszük, hogy ránk árad szeretetteljes és megtartó fénye.

Köszönet ezekért a szép délutánokért a meghívott lelkészeknek, a medgyesi unitárius közösségnek és a nőszövetségnek, melynek tagjai ajándékokkal és versekkel kedveskedtek.

Különös hiterősítő imahét volt ez. Talán hangulatában emeltebb, mint máskor. Otthonomba megtérve minden este éreztem valami fenségeset. Nem tudom meghatározni, hogy mit, csak azt, hogy nem zavartak annyira a mindennapi élet sokszor nyomasztó gondjai, s akiket szeretek, azokat mostantól mintha jobban szeretném.

Köszönet, Istenem!

SZÁSZ-FÜLÖP GYÖRGY

A „*Legyen világosság!*”-tól a „*Békesség néktek!*”-ig

Mire jó egy munkaértekezlet?

ORBÁN FITORI DEZSŐ

• Az Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége idén is megtartotta hagyományos, „kihelyezett” munkaértekezletét a húsvét utáni héten a székelyudvarhelyi Septimia sport- és szabadidő-központban. A hangsúly az együttléten, a barátkozáson és kikapcsolódáson volt.

Az első napi program – meglátásom szerint – a jelenlevők (23 lelkész) elvárásait, igényeit messzemenően kielégítette. Ebéd előtt két szerző mutatta be nemrég megjelent kötetét: Demeter Sándor Loránd székelyderzsi lelkész *Legyen világosság!* című prédikációskötetét, jelen sorok írója a gyepesi falumonográfiát.

Ebéd után Szakács Béla programozó Szombatfalvi József és Mikó Ferenc lelkészek szakértő közreműködésével ismertette egy újszerű egyházközi könyvelés-nyilvántartási program adta lehetőségeket és előnyöket. Délután Bálint Róbert Zoltán lelkész egyházunk népesedési állapotáról tartott előadást a polgári népszámlálás és az egyházi nyilvántartások tükrében. Sajnálatos, hogy az utóbbi 10 év statisztikáját tekintve a népességapadás egyetemes egyházunkban számottevő (66 000-ről 57 000-re csökkent). Ugyanakkor van megközelítően egy 4000 lelkes különbség: a polgári népszámláláskor ennyivel többen vallották magukat unitáriusnak, mint ahány személyt az egyház nyilvántart. Vacsora után együtt fürödtünk, szunáztunk, asztaliteniszeztünk, tekéztünk és énekelünk.

A munkaértekezlet második napja már „rázósabb” volt. A helyszín is megváltozott, mert a Bethlen negyedi Unitárius Egyházközösség gyűléstermében folytatódott a munkaértekezlet. Először az Exit könyvkiadó két holland (remonstráns vallású) intendánsnője mutatta be a kiadó magyar nyelvű termékeit. Jobbára kortárs külföldi teológusok műveinek magyar fordításáról van szó, hangsúlyozottan a gyakorlati teológia témaköréből.

Ezután következett a munkaértekezlet rázósabb fele, a „száját égető forró fekete”, mely után az ember még a jégkrémet is megfűjja. Az egymásnak feszülő indítékok, indulatok „robbanásveszélyes” hangulatot teremtettek, valósággal „izzott” a levegő, sercegett a „kanóc” a „puskaporos hordóhoz” közeledve, mely vé-

Andorkó Attila felvételei

gül csak azért nem robbant, mert még idejében a béketeremtés bölcs akaratával volt elfojtva. Mindezt a „Hová, merre, hogyan Unitárius Egyház!?” cím alatt egyházunk mai állapotát, keresztmetszetét görcső alá vevő megbeszélés váltotta ki. Mindezek ellenére mégis állítom, hogy szükséges és eredményes volt, hisz végül is, ha a „lövészárkokat”, az egyházpolitikai törésvonalakat nem sikerült felszámolnia, mégis a színvallás, a kibeszélés által talán sikerült jobban megértetni és elfogadtatni, vagy visszautasíttatni egyházunk virágzóbb jövője érdekében azokat az egyéni és közösségi ambíciókat, törekvéseket, nehezteleseket és bírálatokat, melyeknek ki nem mondása még jobban hátravetette volna a lelkészek közti viszonyt és a közös építőmunka eredményességét.

A vitát Solymosi Alpár ULOSZ-titkár beszéde – igazi szeretetkiáltvány – zárta. Ennek lényege, hogy a lelkész társadalomnak testvéri közösséggé kell kovácsolódnia, hogy egymásnak igaz barátai lehessünk. Ennek első feltétele a „lövészárkok” betemetése, a problémák „mumifikálódásának” megakadályozása, hogy azok ne mérgezzék tovább a szívekben tudatlanul elraktározott sérelmek által a személyes kapcsolatokat s a közhangulatot. Felszólalását úgy minősítettem, mint azt a szükséges „nehezéket”, mely nélkül elsüllyedhet a vitorlás hajó, bármilyen tapasztalt is a kormányzója (Csete Árpád ULOSZ-elnök hasonlata). Áldott, a békehírnök lábnyoma, aki nehezként nem lefelé húz, hanem felemel, és célhoz igyekszik juttatni.

HITFORRÁS

A „Megszámlált jövő” megtartása

SZÉKELY KINGA RÉKA

Zsigmond Áron bölöni fiatalember az 1900-as évek elején a Magyar Királyi Államvasutak elégedett és boldog munkása volt. Bölönből Kolozsvárra költözött, és az akkor még nagyon provinciális jellegű Kerekdombon talált lakhatást magának. Éppen jókor érkezett, hisz kevés ideje maradt arra, hogy a valaha is leghosszabb magyarországi vasúthálózatnak – mely 1919-re érte el a legkiterjedtebb, éspedig 22 869 kilométernyi vonalhosszt – örvendezhessen. Örvendezése csak 1920. június 4-ig tartott, hisz azután egy végtelenül szerény vasúthálózatot működtető intézményné lett az alkalmazottja.

Négy gyermekét a belvárosi, akkor egyetlen, unitárius templomban kereszteltette meg. Úgy indult el Bölönből, úgy indította édesapja és édesanyja, hogy nem szabad elkallódnia. Keresni kell a hittestvéreket, és bízni kell bennük. Zsigmond Áron nem okozott csalódást sem szüleinek, sem hittestvéreinek. Minden unitáriust ismert a Kerekdombon és az Írisztelepen, és az akkori egyetlen unitárius gyülekezet lelkes tagja volt. 1937-ben örömmel követte Erdő János tanácsára Nagy Ferenc teológiai hallgatót a gyülekezetszervezési munkában, és az Írisztelepen megszervezett új gyülekezet gondnoka lett. Templomot építettek és papilakot, és a gyülekezet napról napra nőtt.

Egy igazán szép történet, bár a külső feltételek, a tőle független történelmi és politikai adottságok, elég cudarok voltak.

Valójában a következő nemzedékek életében hozták meg keserű gyümölcsüket azok a történések, melyek Zsigmond Áron idejében, de tőle függetlenül, végbementek. A következő két generációnak kevés jutott a lelkesülő örömből. Gyár jutott és tömbházlakás, elszigeteltség és befelé fordulás, véresen kikényszerített, csakazértis megmaradás megcifrázva sok-sok önfeladással. Rövid életek, hamar halál.

Az ember mindig a maga életét kell élje, nem tudja élni sem szülei, sem gyermekei életét, meg kell találja saját életét, és azt kell szeresse. Én szeretem az életemet, bár sokszor elkieserít szüleim és nagyszüleim valamikori szenvedéstörténete, és sokszor aggódom gyermekeim élete miatt.

Van azonban egy aranyfonál, mely átszövi a generációkat, és ez nem más, mint a hit, a lelkeség. Mert nem számít, hogy melyik templomtorny – a bölöni, a kolozsvári belvárosi, vagy írisztelepi – szemünk és életfelfogásunk iránymutatója, a lényeg az, hogy legyen egy templom, egy torony, egy imaház, egy hívő és hiteles pap, egy szerető gyülekezet mely viharzó életünkben mindig ott van.

Zsigmond Áron utódainak egy része, a második generáció, szétszórva az immár románná vált vasút mentén, templom, pap és gyülekezet hiányában beolvadt a többségbe. Ők már nincsenek benne a 2011-es népszámlálási adatok unitárius 57 686-jában.

A tényeket tényként kell kezelni. A mellébeszélés, a félrevezetés csak fokozza azt a gyarló helyzetet, melyet nem akarunk tudomásul venni.

Szerintem a 20. és a 21. század legnagyobb unitárius csodája az, hogy rengeteg Zsigmond Áron-féle embert küldött az Isten a földnek erre a kicsiny szegletére, és ezek az emberek Erdély és Magyarország különböző városaiban gyülekezeteket és egyházközsegeket hoztak létre.

A családi legenda szerint Zsigmond Áron édesanyja annyira szerette a zsoldárokat, hogy a minden napokban is énekelte azokat. Beleénekelte családjába, gyermekeibe a hitet.

A mai édesanyák mit énekelnek bele gyermekeik lelkébe? Azok a gyermekek, akik messzire mennek a szülőfalu és szülőváros templomtornyától, viszik-e magukban a lelki tornyot? Viszik-e magukban azt a lelkeséget, mely arra serkenti őket, hogy gyülekezetet hozzanak létre hittestvéreikkel? A mai édesanyák megtanították-e azt gyermekeiknek, mint a régiek, hogy amikor a toronyban megszólal a harang, az ember egy másodpercre megáll, összerakja kezeit, és így szól: Istenem légy velem?

Én hiszem, hogy igen. Hiszem, hogy minden édesanya gondosan átadta lelki tornyait gyermekeinek, és azok Erdély, Magyarország és Európa különböző városaiban, vagy éppenséggel kint a farmokon, ahol közülünk oly sokan dolgoznak, egy-egy csendes perccen e lelki tornyokhoz hozzásimulnak.

Hiszek a jelen és a jövő unitáriusaiban, a hívő és szerető emberekben, akik az értelem fényével és az emberi együttérzés melegével építenek otthont az egyéneknek, és tornyot a közösségnek.

A 20. és 21. század unitáriusai megharcolták a hit nemes harcát, és küzdelmeiket sikerre vitték. Tudtom szerint Erdélyben csak egyetlen egy templom van, amiről lemondunk, az abrudbányai. Csonkaságában és roskadtságában fájdalmasan kiált az égre, és kérdez: miért? Lelkiismereti tehernek elég ez az egy is. Remélem, hogy többről nem mondunk le önszántunkból. Akkor sem, ha csak 22-en maradtak a 300-ra tervezett templompadokban. Remélem, hogy lesz elég bölcsesség bennünk, hívekben és lelkészekben arra, hogy megtaláljuk a helyes utat, sőt: hogy fájdalmainkra és frusztráltságainkra is megtaláljuk a gyógyírt.

Kérem az édesanyákat, hogy lelki torony nélkül ne engedjék ki gyermekeiket a világba. Forduljon bár életünk kereke egy teljesen új irányban, legyen bár életünknek egészen hihetetlen kihívása, legyen bár fájdalmas a megmérettetés, szent bizonyosságként visszhangozzék lelkünkben a vallomás, hogy Istent szeretni és az Ő országát építeni itt a földön a legnemesebb emberi életcél.

Kérem az otthonmaradottakat, hogy ne mondjanak le azokról, akik messze mentek szerencsét próbálni. Tartsák számon őket, és hívják őket időről időre haza, hogy a hit és a templom hangja felerősödhessen bennük. Kérem a középre szorultakat, azokat, akik elszakadtak az otthoni gyülekezettől, de még nem találták meg az újat, hogy vegyenek erőt magukon, és ne féljenek. Ne féljenek hazamenni, ha az otthoni torony inkább vonzza őket, és ne féljenek új lakóhelyük templomába menni, ha újdonságra, új megtartó közösségre vágnak. A hit, az értelem és a szeretet fontosságáról fognak hallani – hitem szerint – mindenhol.

Zsigmond Áronnak és a hozzá hasonló vasutasoknak az volt a feladata, hogy talpfákkal és sínekkel kössék össze a különböző helységeket, és gondoskodjanak a vonatok biztonságos futásáról. Mi lelki talp-

fákat és lelki síneket kell egymás után rakjunk, hogy azok, akik tőlünk elmennek, tudjanak biztonságosan járni, kelni a világban, és tudjanak haza is jönni, ha akarnak. Lelki pályákat kell építsünk, hogy azok akik lelki tornyokat keresnek, melyek a hit mélységéről és szeretet magasságáról tesznek bizonyosságot, nálunk megtalálhassák.

A jövőendő is a miénk kell legyen, nemcsak a múlt.

Kórházlelkészi szolgálat

Buzogány Csoma Csilla
Sepsiszentgyörgy: 0742-512574

Katona Dénes
Székelyudvarhely: 0266-213100

Ferenczi Enikő
Kolozsvár: 0740-063767

Pavelka Attila
Marosvásárhely: 0746-234917

Zenés istentisztelet Baróton

Március 28-án a baróti unitárius templomban *Daltaljak* címmel zenés istentiszteleten, könyv- és lemez-bemutatón vehettünk részt a Czire Szabolcs teológiai tanár vezette fiatal unitárius lelkészeink, teológiai hallgatóink, Bíró Attila, Buzogány-Csoma István, Lakatos Sándor, Lőrinczi Levente, Molnár Imola és Palkó Zalán Koppány jóvoltából. A tanár úr a dalok felkonferálása alkalmával elmondta, hogy ez a csapat három évvel ezelőtt kezdett együtt zenélni. Céljuk az unitárius ifjúsági énekek megújításával eszközt, segítséget nyújtani az ifjúság, de a felnőttek számára is a vallásos elmélyülésre. Erre az egyedi alkalomra közel száz egyháztagunk volt kíváncsi.

A dalokból felcsengett az útkeresés Isten felé, megszólalt a kétség, töröttség, hiányérzet, de felhangzott a szeretet, a jószág, a reménység és Isten megtalálása. Különleges alkalomban lehetett részünk azért is, mert olyan mélyen emberi volt ez a találkozó: ahogy Czire Szabolcs vezetett az ösvényen, a dalok között, és a lelkészek ajkáról sorra felcsendültek az énekek, úgy éreztük, hogy rólunk szólnak, arról, hogy nem vagyunk tökéletesek, gyakran elbukunk, kételkedünk, vívódunk és szenvedünk, de Isten elfogad minket, és így is szeret. Azt éreztem, valóban megtörtént a csoda, és ahogy Kiss Alpár házigazda lelkészünk is fogalmazott: „keresem a szót, keresem a hangot”, de mindhiába, mert

nem lehet ezt az érzést olyan szavakba önteni, amely valóságosan megfogalmazná azt, amit átéltünk.

A fiatal lelkészeknek köszönjük az áldásos munkát, Istennek, hogy elvezérelt minket erre a zenés istentiszteletre. Ahogy a végén körbenéztem, láttam a szemekben megcsillanni a fényt, amely mutatta, hogy valóban eljutott az üzenet a hallgatók szívéhez és feltöltődtek, reményt és erőt kaptak a további útjukhoz. Remélve, hogy még lesz hasonló alkalomban részünk, kívánjuk Isten áldását vendégeink életére és munkásságára.

DEMETER MÁRIA

Rendhagyó iskolahét Székelykeresztúron

LAKATOS SÁNDOR

• Az idei iskolai évben április 7–11. között került sor az oktatási intézményeinkben a „Tudjál többet, legyél jobb!” elnevezésű rendhagyó iskolai hétre. Ilyenkor megbolydul az élet nem csak az iskolákban, ahol egész héten soron kívüli programok zajlanak, hanem a különböző művelődési intézmények is gyermekricsajtól lesznek hangosak. Még a legkisebbek is fegyelmetten, kettes sorban, „mint a nagyok” vonulnak be a múzeumokba, színházakba, könyvtárakba, templomokba, hogy a világról és a környezetükről többet megtudjanak. Ilyenkor lehetőség nyílik olyan tevékenységeket megvalósítani, amire a mindennapok kötött tanrendje miatt nincs lehetőség az iskolai év során. Vetélkedők, versenyek, rendhagyó tevékenységek hosszú sora a pedagógusokban és diákokban egyaránt szunnyadó ötletbőség ébredését dicséri. Mindenki azon fáradozik ilyenkor, hogy lehetőség szerint a felnövekedő generáció jobb, igényesebb és tudatosabb közösségi életet éljen.

A Berde Mózes Unitárius Gimnáziumban is változatos program igyekezett lekötni a diákok figyelmét. Jelen írásban két fontosabb részlet bemutatására térünk ki. Egyfelől örömmel számolunk be arról, hogy az idei iskolai tanévben diákjaink szép eredményeket értek el a különböző tantárgyversenyeken, másrészt büszkén számolunk be arról is, hogy a rendhagyó hét zárónapján az iskolánk történetének évfordulós ünneplésére került sor.

Örömmel nyugtázzuk, hogy a tantárgyversenyeken diákjaink idén is ügyesen helytálltak. A megyei szakaszon Deák Tamara XII. B osztályos tanuló magyar nyelv és irodalomból, Sándor Róbert X. B osztályos tanuló német nyelvből, Jakab Anna XII. A osztályos tanuló történelemből, továbbá Kovács Anita IX. A osztályos, Imre Beáta X. A osztályos, és Szombatfalvi Etelka XI. A osztályos tanulók bibliaismeretből értek el kiemelkedő eredményt. Az említett diákok a megyei szakaszon elért eredmények alapján a tantárgyversenyek országos szakaszán szállhattak versenybe a nevezett tárgyak legjobbjával. Az országos megmérettetésekre a fentiekben bemutatott rendhagyó héten került sor az ország különböző nagyvárosaiban. A díjazott diákok és felkészítő tanáraik figyelmét ebben a periódusban nem az otthoni könnyedebb fajsúlyú programok, hanem a megmérettetés kötötte le. E helyen is dicséret illesse a szorgalmas diákokat és köszönet a felkészítő pedagógusokat.

Amint azt már az Unitárius Közlöny korábbi számaiban tudattuk, a 2013/2014-es tanévben a székelykeresztúri Berde Mózes Unitárius Gimnázium három kiemelkedő eseményt ünnepel: 220 évvel ezelőtt alapították a Székelykeresztúri Unitárius Gimnáziumot

és az első osztály az 1793/1794-es tanévben kezdte meg működését; 120 évvel ezelőtt, 1893-ban hunyt el Berde Mózes, iskolánk névadója, „az unitárius jótévők fejedelme”; 20 évvel ezelőtt, 1993-ban alapították újra az Unitárius Gimnáziumot, és az első osztály az 1993/1994-es tanévben kezdte meg működését. A fenti évfordulók kapcsán iskolánk Vezetőtanácsa azt a döntést hozta, hogy a 2013/2014-es tanévet „Berde év”-vé nyilvánítja, és az „Iskola másként-hét” keretében ünnepi megemlékezést tart e kiemelkedő események kapcsán. Erre az alkalomra 2014. április 11-én került sor.

Az ünnepi nap reggelén az idegen nyelv kabinet és könyvtár névadójára került sor. Az iskola földszintjén található tanterem és könyvtárhelyiség felvette a Charles Dickens nevet, ugyanakkor az osztályterem a concordi ösztöndíjprogram és testvérgyülekezet tárgyi emlékeinek is otthont ad. Az ünneplés egy sajátos alakalmi ünnepi mozzanattal folytatódott. Az évfordulók tiszteletére 120 székelyruhás diák néptánc-koreográfiát mutatott be az iskola parkjában. A táncoló diákok száma Berde Mózes, iskolánk névadójának emléke előtt tisztelgett. A látványos ünnepi táncot Józsa Levente, iskolánk tánctanára tanította be. Varró Margit igazgató rövid köszöntője után a nem megfelelő időjárásra való tekintettel az ünnepi köszöntőkre az iskola Balázs Ferenc dísztermében került sor. Itt először András Benedek igazgató, oktatásügyi tanácsos köszöntötte a megjelenteket. Egyházunk főhatósága nevében Nagy László egyházi főjegyző; Hargita Megye Tanácsa részéről Borboly Csaba elnök levélben, Moldován József parlamenti képviselő, illetve Székelykeresztúr város vezetősége részéről pedig Köblös Domokos alpolgármester úr mondott köszöntő beszédet. Megtisztelő volt Bogos Mária vallás szakos tanfelügyelő asszony köszöntése, valamint Kecskemétiné Szilvási Zsuzsanna, a nyíregyházi

Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium igazgatóhelyettes asszonyának jelenléte és köszöntése.

A köszöntő beszédekét követően került sor András Benedek igazgatóhelyettes iskolatörténeti ismertetőjére, amelyben igényes szakmaisággal tért ki az évfordulóval kapcsolatos történelmi adatokra. Az iskola újraalapításról szóló adatszerű bemutatót az igazgatóhelyettes felkérésére Fekete János nyugalmazott igazgató egészítette ki, aki 1993-ban az iskola újjászervezésében központi szerepet vállalt. A székelykeresztúri unitárius iskola utóbbi évtizedben történő újjászervezésének részleteiről Varró Margit tanárnő, a Berde Mózes Unitárius Gimnázium jelenlegi igazgatója tartott mélyreható képes beszámolót.

Az ünnepi együttlét másik különlegessége az iskola Kriza-díjas diákjainak köszöntése, vagy üdvözlésnek felolvasása volt. A Kriza János-díj a Berde Mózes Unitárius Gimnázium legrangosabb, a Magyar Unitárius Egyház Képviselő Tanácsa által felajánlott díj. Az

Egyházi Képviselő Tanács Kriza János-díjra vonatkozó határozata szerint: *A Kriza János-díjat a Székelykeresztúri Berde Mózes Unitárius Gimnázium mindenkori végzős osztályainak egy tanulója nyerheti el. A tanuló kiválasztása a XI. és XII. osztályos tanulók által történik titkos szavazással, figyelembe véve a négyévi tevékenységét.* A rangos díjat 1997-óta a határozatnak megfelelően, az iskola ballagási ünnepélyen veheti át a kiválasztott egykori diák. Örömmel nyugtáztuk, hogy az elmúlt évek díjazottjai közül többen is elfogadták a meghívást, vagy valamely távoli országból küldték el az alkalmi üdvözlésüket.

A megható, személyes hangvétellű felszólalások végén jóleső volt nyugtázni, hogy a két évtizedes munka szép eredményeket tud felsorakoztatni, és bizakodva hisszük, hogy a 220 éves székelykeresztúri unitárius tanoda a jövőben is sokra hivatott.

Az esemény rövid verses-zenés műsorral és ünnepi ebéddel zárult.

Együtt egymás templomaiban

Családlátogatások alkalmával, amikor előkerülnek a fényképek, mindig örömmel veszem kezembe a családi képek mellett azokat, amelyek egy templomi gyülekezetet örökítenek meg. Milyen volt akkor a templom, kiket ismerek, kik azok, akik még velünk vannak, kik azok, akik már elmentek az örök megnyugvás útján, de templomaink padjaiba újra és újra mellénk ülnek

„A nagyapáink, nagyanyáink,

Szemükbe biztatás vagy vád:

Ne hagyjátok a templomot,

A templomot s az iskolát!”

(Reményik Sándor: *Templom és iskola*)

A húsvétot megelőző három vasárnap alatt megannyi csodás fénykép készült három Nyikó menti unitárius gyülekezet – a székelyszentmihályi, kobátfalvi és bencédi – templomaiban. És hiszem, hogy élők és holtak szemében nem a vád, hanem a biztatás öröme tündökölt, hisz közös istentisztelet-sorozatunk hívó szavára több száz ember indult el, és gyűlt egybe március 30-án Bencédben, április 6-án Kobátfalván, és virág-

vasárnap, április 13-án Székelyszentmihályon. A hosszú évszázadokon keresztül egy gyülekezet alkotó három település tagjai az idősek meséin, a történelem megírt és megélt lapjain keresztül kerestük az egymás felé vezető utat, és megtaláltuk: „az egy szív, egy zsoldár, egy imádság” élményét. Megérettük templomainkban a szentséget, az erőt, Istennek jelenlétét. És megérettük az összetartozás, az együvé tartozás valóságát és élményét, s mint régi jó barátok, rokonok, falustársak, e vidék és Isten gyermekei, jó volt együtt lenni: együtt dobbant a szívünk, együtt énekeltünk, együtt hajtottuk imádságra a fejünket. Megérettük, hogy amikor Isten népe együtt van, akkor meghatározó bennünk az öröm, a reménység érzése.

Mint Mózes az égő csipkebokor fénye mellett, mi is megláttuk, hogy utunk folytatódik, küldetést, feladatot kaptunk, melyek a helyeinken, itt ebben a három gyönyörű faluban elérhetőek, megélhetőek egyéni és közösségi életünkben egyaránt. Itthon vagyunk, jó érezni, hogy a helyünkön vagyunk, itt(hon) élhetünk, de éljünk is itt. Vegyük Istennek drága ajándékait, töltekezzünk, szeressünk!

És úgy gondolom, sikerült töltekezni ezen a három vasárnap. Virágvasárnap közel négyszázan gyűltünk össze a valamikori anyaegyház templomában, Székelyszentmihályon, és boldogan írtuk fel szívünk táblájára a megható vallomásokat: „Ilyet még nem láttam soha, hogy ez a nagytemplom így tele legyen emberrel!” „Eltelt egy félévszázad, azóta nem volt ennyi ember ebben a templomban!” Boldogan tehetjük be a családi és gyülekezeti fényképek közé azt a csoportképet, mely a virágvasárnapi ünneplő gyülekezetet örökíti meg, és amely hirdeti, ha szívvel, szeretettel, jószándékkal közelítünk egymáshoz, akkor nagy dolgok tudnak ma is születni. És nem tölünk függetlenül, hanem mi lehetünk a felejtethetlen, mindig élő emlékek megélői, alkotói, éltetői, továbbadói, hogy lehessünk a végtelen falban egy téglá, s hogy hinni tudjunk benne, lesz még alkalom, amikor elmondhatjuk büszkén és boldogan ezeken az áldott helyeken, jó, hogy itt vagyunk, s hogy *„Szép a Nyikó s a vidéke, Istenfélő, jámbor népe, Szebb ott még a fűzfaág is, Mint máshol a gyöngyvirág is.”* (népköltés)

MAKKAI-ILKEI ILDIKÓ

„Hidakat építünk”: székelykeresztúri és hódmezővásárhelyi diákok találkozása(i)

Évek óta egyre nagyobb népszerűségnek örvend a Magyarország Kormánya által kiírt Határtalanul program. Mint ismeretes, a jelenlegi kormányzat jelentős, több száz millió forintos pénzalappal támogatja – határon innen és túl – a Kárpát-medencei magyar fiatalság egymásra találását.

A program keretein belül érkezett Székelykeresztúrra, a Berde Mózes Unitárius Líceumba a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium 10. osztályos csoportja, még az idei tanév elején. Nem véletlen, hogy a programszervezők választása Székelykeresztúrra, pontosabban erre a vidékre esett, hiszen 2005 óta a Nyikó mente lakói közül sokan az alföldi város, Hódmezővásárhely Tiszteletbeli Polgárai.

A közel harmincfős magyarországi csoportot vezető *Jóriné Csöille Henriett* tanárnő elmondta, hogy: „egyedülálló lehetőség diákjaink számára, hogy megismerjék a határon túli magyar közösségek életét, barátságokat kössenek ottani diákokkal. Nekünk, tanároknak pedig érdekes tapasztalat volt betekinteni egy határainkon kívül

működő magyar intézmény életébe.”

A hatnapos utazás során a bethlenes diákok olyan helyeken jártak, mint a Madarasi Hargita, a Gyilkos-tó, Farkaslaka vagy éppen Bögöz; mégis a legnagyobb hatást talán a Tordátfalván eltöltött nap gyakorolta rájuk. A helyi vendéglátók kedvességét, a helyben sült friss kenyér illatát, a falu bensőségességét senki sem feledi, aki ott volt.

A fiatalok, Berdébe járó társaikkal közösen, egy verses-zenei összeállítással köszönték meg a falu vendégszeretetét, amit a tágas helyi templomban adtak elő Lőrinczi

Lajos esperes úr rövid istentiszteletét követően. A műsor a *Mi a magyar most?* címet viselte. Talán mondanunk sem kell, hogy milyen felemelő és egyben megható volt látni, hogy székelyföldi és magyarországi diákok közösen fogalmazták újra, mondják el – költők szavaival –, hogy számukra mit jelent magyarnak lenni. Jó érezni az összetartozás tudatát, éljünk bár a határon innen vagy túl.

A látogatás szerencsére nem maradt viszonzatlanul. Április elején Lukács Éva és Sipos István tanárok vezetésével 44 unitárius diák kerekedett fel, hogy Hódmezővásárhelyen építsék tovább a kialakulófélben lévő baráti kapcsolatokat. A székely diákok Mártegyon, Szegeden, Ópusztaszeren ismerkedtek az Alfölddel. A közösen töltött időről mindkét fél szép emlékeket őriz, amit mi sem bizonyít jobban, minthogy a fiatalok már a következő találkozást tervezgetik.

Azt még nem mondtuk, hogy a két iskola közös pályázatának címe: „1568 szellemében”. Céljuk az, amit mindannyian magunknak vallunk: közösen, határtalanul megélni magyarságunkat, legyünk bár unitáriusok vagy éppen reformátusok. Pont úgy, ahogy ez Erdélyben a tordai diéta óta van...

GREZSA CSABA

Nyári táborok

A Magyar Unitárius Egyház, együttműködésben az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylettel, immár 21. éve szervezi meg *nyári gyermektáborait*, idén szintén várfalvi helyszínnel. Ezenfelül negyedik éve hirdeti meg a *Konfirmandusok Mozgótáborát*, és az idén második ízben kerül megrendezésre a „Via Unitariana” *Gyalogló Tábor*. Ugyanakkor pályázat útján pénzbeli résztámogatásban és

szakmai segítségben részesítünk egyházközségi és körü szinten szerveződő gyermektáborokat.

Gyermek- és ifjúsági táborok
(téma: Szeretetnyelvek)

Várfalva, július 1–6., 9–11 éveseknek (70 hely)

Várfalva, július 7–13., 12–14 éveseknek (70 hely)

Konfirmandusok mozgótábora
Július 14–20., Kolozsvártól Nagyajtáig (70 hely)

„Via Unitariana” *Gyalogló Tábor*
Augusztus 11–17., segesvári indulással (40 hely)

Minden táborhoz az egyéni hozzájárulás 200 lej. Jelentkezni 50 lejnyi előleg befizetésével a helyi lelkésznel vagy Czire Szabolcs előadótanácsosnál lehet: 0740-293942, cziresza@yahoo.com.

A táborokkal kapcsolatos további részleteket az egyház honlapján olvashatunk:

www.unitarius.org (Táborok)

SZERETETSZOLGÁLAT

Újszerű adománygyűjtés Székelyudvarhelyen

A húsvétot megelőző hétvégén, 2014. április. 11–12-én, a Gondviselés Segélyszervezet adománygyűjtést szervezett a székelyföldi Merkúr üzletlánc két székelyudvarhelyi áruházában. Az ötlet segélyszervezetünk anyaországi tagozatának hasonló gyűjtései nyomán született. A székelyudvarhelyi üzletvezetőkkel egyeztetett forgatókönyv alapján önkéntes munkatársaink tartós élelmiszereket, tisztálkodási szere-

Az adománygyűjtők egyik csoportja

ket, tisztítószeret és édességeket gyűjtöttek. Fiatal önkénteseink meggyőző kedvessége és határozottsága sok alkalmi vásárlót késztetett adakozásra. Ennek eredményeként mintegy 5500 lej értékű természetbeni adomány gyűlt össze, amiből tartalmas segélycsomagokat készítettünk. Mindezt a húsvétot követő napokban juttattuk el székelyudvarhelyi és környékbeli rászoruló családoknak, magányosan élő idős személyeknek, a Szent Gellért Alapítvány segítő foglalkozásait látogató fogyatékkal élő fiataloknak, valamint a lókodi öregotthon lakóinak. Összesen 150 személynek jutott a segélycsomagokból, és abból az üzenetből, hogy társadalmunk tekintélyes része nem csak együtt érez a szegényekkel, hanem alkalomadtán igyekszik közvetlen segítséget nyújtani nekik.

A Gondviselés Segélyszervezet munkatársi közössége köszönetét fejezi ki a jószívű adományozóknak, a segélyakció résztvevőinek, a kezdeményezésünket népszerűsítő helyi sajtószerveknek, valamint az említett üzletlánc tulajdonosainak és vezetőinek! A gyűjtés sikere arra buzdít, hogy más városokban is kipróbáljuk a kezdeményezésünket, s ezáltal támogatási lehetőséget biztosítsunk mindazoknak, akik segítőkészen viszonyulnak a körülöttük élő rászorulókhhoz.

VAGYAS ATTILA

Húsvéti segélyakció Kolozsváron és Aranyosszéken

A János Zsigmond Unitárius Kollégium, a Kolozsvári Unitárius Óvoda és Bölcsőde, a Kolozsvár–Belvárosi Unitárius Egyházközség, a Gondviselés Segélyszervezet és az Erdély Mentőcsoport harmadik alkalommal szervezett közös segélyakciót. A húsvét előtti hetekben felajánlott természetbeni adományokat félszáz aranyosszéki és kolozsvári családhoz juttattuk el. A tartós élelmiszereket, tisztálkodási szereket és tisztí-

Útközben

Házhoz érve

tószeret, valamint gyermekeknek szánt társasjátékokat, meséskönyveket és tanszereket tartalmazó segélycsomagokat húsvét harmadnapján vittük házhöz. A kihordásban a segélyszervezetünk központi munkatársai mellett a kolozsvári Unitárius Kollégium három diákja (Farkas Tímea, Jakab Orsolya, Mátyás Réka) és két tanára (Bucur Tünde Csilla, Cserei Botond), továbbá néhány környékbeli lelkész is részt vett. Segélyakciónkat május folyamán a küküllői egyházközségben folytatjuk.

Hálásak vagyunk az adományaikat ránk bízó személyeknek és segítőkész munkatársainknak, akiknek együttműködésére ezután is számítunk!

SZABÓ LÁSZLÓ

Olvassuk • Hallgassuk

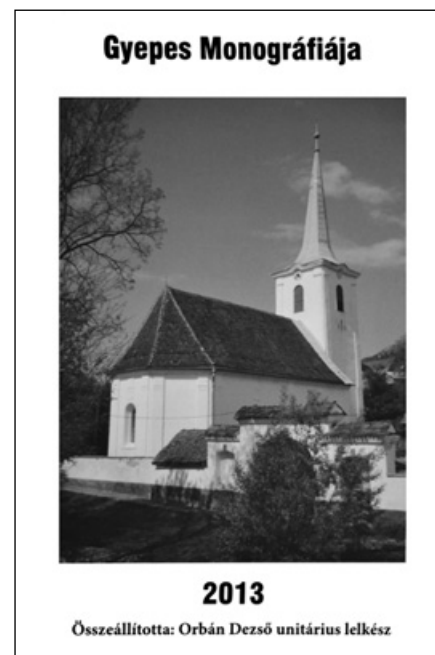
Orbán Dezső: Gyepes monográfiája

Orbán Dezső unitárius lelkész Gyepesről írott helytörténete 2013-ban jelent meg. Tartalma négy nagy témakör köré csoportosul. A szerző először Gyepes történetéről összesíti az ismert adatokat, külön bemutatva a településnévvel kapcsolatos feltevéseket. A helytörténeti írás második nagy egysége a Gyepesi Unitárius Egyházközség története. Az egyházközség 1641-ben szakad el Homoródszentmártontól és vált önállóvá. Szerzőnk a szétválás évétől követi nyomon az egyházi élet alakulását Gyepesben. Az egyházközség történetének első részében három templom építésének történeti összefoglalója olvasható. Az építés és a templom berendezése a 19. század első felében ért véget. Az egyházközség

történetének második részében 1850-től napjainkig az ismertetés már részletesebb, kronológiai sorrendben örökíti meg a történéseket. A sorrendiség egyhangúságát jegyzőkönyvekből vett idézetek és anekdoták teszik olvasmányosabbá. Az egyházközség történetének egyik adaléka a lelkészek névjegyzéke 1749-től napjainkig. Sajnos az egyházközség gondnokairól, keblitanácsosairól nem tesz közzé adatokat. A helytörténet harmadik nagy egysége a gyepesi iskola története, mely fejezet Jánosfalvi Sándor István (1851–1867 között gyepesi pap) helyzetelemzésével indít: „ez időben kettőn kívül a faluban egyetlen ember sem volt, aki conceptussal tudjon írni”. A gyepesi helytörténet utolsó nagy egységében a település szokásait, sajátosságait és múltbeli és jelenkori közösségi életét ismerheti meg az Ol-

vasó, akinek így ajánlom figyelmébe az Orbán Dezső által összeállított helytörténetet.

DEMETER SÁNDOR LÓRÁND

„A humor Isten ajándéka” (Báró József)

Váry-anekdoták

Híres lelkése volt egyházunknak Váry Domokos. Az „észak-erdélyi” időkben gyakran felkereste Budapesten miniszteri tisztséget viselő barátját. Egyik alkalommal épp a Minisztériumban. Az előszobában tartózkodó titkár nem akarta beengedni, de ő, mosolyogva a tiltáson, bejelentés nélkül belépett miniszter barátja irodájába. Ott tartózkodása alatt kihallatszott az előszobába baráti beszélgetésük. Váry lelkész távozásakor a titkár bocsánatot kért tőle, majd bemutatkozott illedelme-

sen: „Budaváry vagyok.” És hangzott a szellemes válasz: „Én pedig Váry vagyok, „buda” nélkül.”

A kommunizmus idején Váry Domokos lelkészünket a helyi Néptanácsra rendelik. Bizonyon ilyenolyan figyelmeztetésekben kívánják részesíteni. Kiküldöttek sorakoztak az irodában, s mutatkoztak be a megjelenő lelkésznek: „Én, XY, a tartománytól vagyok.”, „Én YZ, a rajontól vagyok.” A sor végén állt egy kopott ruhás atyafi, aki így szólt: „Én pedig a sejt titkár vagyok.” Váry pap megjegyezte: „Sejtettem.”

LŐRINCZI KÁROLY

FELHÍVÁS TÁMOGATÁSRA

Kérjük, éljen a törvény adta lehetőséggel, és személyi jövedelemadójának 2 %-át ajánlja fel az Unitárius Nők Országos Szövetségének a támogatására. A szervezet következő adatait a 230. illetve a 200. úrlapra kell beírni:

A non-profit szervezet megnevezése/Denumire entitate nonprofit: Unitárius Nők Országos Szövetség-

ge/Asociația Femeilor Unitariene din România (AFUR).

Adónyilvántartási szám/Cod de identificare fiscală: 9343746.

Bankszámlaszám/Cod bancar (IBAN): RO47 BTRL 0130 1205 9214 39XX.

Az úrlapok leadási határideje a helyi pénzügyi hivatalokba: május 15.

AZ UNOSZ VEZETŐSÉGE

NŐK VILÁGA

Varázs-szigeten: varázs-ige, varázs-ének, varázs-szó, varázs-kéz

2010-ben Városfalva, Homoródjánosfalva, Recsenyéd és Homoródszentpál fiatal asszonyainak egy „motivációfejlesztés álláskeresésre” tréninget tartott Lőrinczi Krisztina és Simó Melinda. A képzés a Babeş-Bolyai Tudományegyetem védnökségével zajlott. Akkor kialakult az igény hasonló, élményalapú találkozásokra. Az ICUUW és UNOSZ által meghirdetett pályázat reményekkel töltött el, hogy az az ötletcsíra, hogy több helység asszonyai töltsenek együtt minőségi időt, kreatívan tanulva egymástól, végre megvalósulásra kerülhetett.

Az első találkozót Városfalván, a másodikat Homoródszentpálon, a harmadikat Homoródjánosfalván szerveztük meg. Homoróddaróc lesz a következő helyszín.

A projekt neve rejti a céljainkat: a varázs-ige arról szól, hogy unitárius identitásunkat szeretnénk csiszolni; a varázs-ének arról, hogy unitárius és népi énekeinket akarjuk megismerni, gyakorolni; a varázs-szó azt jelenti,

hogy önismeret segítségével megtanuljuk kiválasztani, hogy melyek azok a szavak, amik bántanak, és melyek azok, amik örömet okoznak; a varázs-kezek pedig a hagyományos fafestés megtanulására utalnak.

Egyházi énekkel indítjuk a találkozót, melyet egy ima követ. A *Hálát adok Uram* kezdetű éneket minden alkalommal elénekeljük, és újakat is tanulunk. Az önmagunkra, valamint egymásra való ráhangolódásunkat általában relaxációs gyakorlat segíti.

Ezt követően önismereti és csapatépítő játékok következnek, mely során különböző témájú képek alapján megfogalmazzuk az aktuális érzelmi állapotunkat. Majd a kézműves foglalkozással zárunk. Motivációnkat fokozta, hogy György Izabella saját műveiből egy kis kiállítást rendezett az első találkozón. Így láthattuk, hogy a találkozók végére miként fejlődhetünk.

A projekt célja, hogy úgy legyünk egy közösség, hogy közben teljesebben énképünk. Ehhez elengedhetetlen az őszinte kollektív élmény, az, hogy magunkból is adjunk. Ezért a beszámoló két személyes megéléssel zárul:

„A csapat legfiatalabb tagjaként izgatottan és tele kíváncsisággal vártam az első találkozót, ami végül nagyon jól telt. A hangulat első perctől barátságos és kellemes volt, mindenki el tudta fogadni a másikat, és ez tetszett nekem. A közös játékok és beszélgetések során a csapat minden tagja együttműködőnek bizonyult, ami nagyon fontos egy közösség számára. Úgy gondolom, hogy sokat tanulhatunk egymástól, ezért is kíváncsian várom a következő találkozót.” (Bartalis Zselyke, tanítónő – Városfalva)

„Újra egy közösség tagjának éreztem magam, hosszú idő óta. Lelki, szellemi feltöltődést biztosított a nőkkel való együttlét. Lehetőségem nyílt önmagamra, befelé figyelmem, összpontosítanom. A bemutatkozások során betekintést nyerhettem a különböző falvak asszonyainak nehez, fegyelmesség, de ugyanakkor boldog életébe, számomra a tőlük kapott/ hallott gondolatok nagyon értékesek. Véget ért a nap, mégis a látott, hallott, érzékelt gondolatok, hangulat velem maradt. Köszönet ezért.” (Lőrinczi Krisztina, óvónő – Városfalva)

Elképzeléseink szerint októberig fognak tartani a találkozóink.

SIMÓ MELINDA

FELHÍVÁS

Az UNOSZ és az ICUUW közös szervezésében, szakterületekre bontva folytatódik a 2014 februárjában első alkalommal megszervezett vezetői alapképzés.

A képzés célja: olyan alapvető képességek, készségek, tudás és jártasságok fejlesztése, melyek elősegítik közösségi élet megszervezésébe, fejlesztésébe és irányításába való aktívabb bekapcsolódást.

Témája: szerepeink (vezetői, családi, vallásos közösségekben, szülői szerep az iskolai nevelésben).

Előadók: drd. Ferenczi Enikő mentálhigiénés szakember, kórházlelkész, a Protestáns Teológia óráadó tanára; Simó Melinda pszichológus, a Dr. Palló Imre Művészeti Szakközépiskola tanára; dr. Szabó Árpád, a Sapientia EMTE Gazdasági és Humántudományi Kar, valamint a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Színházstudományi Karának tanára.

Időpont: 2014. június 13–14.

Helyszín: Bod Péter Tanulmányi Központ, Marosvásárhely.

Részvételi díj: 40 RON.

Csoportlétszám: 30, bejelentkezési sorrendben.

Az érdeklődők jelentkezését, esetleges kérdéseit várjuk a következő elektronikus postacímen: gsgvezetokepzes@gmail.com, telefonon: 0748–203378 (Nagy Gizella).

Aggódás helyett javítsuk időgazdálkodásunkat!

A Kolozs-Tordai Egyházkör nőszövetségeinek ez évi közgyűlését 2014. március 29-én szervezték. A találkozásnak Mészkö adott otthont, ahol az újonnan épült Balázs Ferenc Szeretetotthonban fogadták a résztvevőket.

A közgyűlésen 12 nőszövetség 38 képviselője volt jelen. Érkezés és rövid áhítat után az UNOSZ elnöke, Dimény Csilla köszöntötte a jelenlevőket. A nőszövetségek bemutatása során gazdag és egyre bővülő tevékenységről kaptunk beszámolót, illetve a résztvevők új ötletekkel is gazdagodhattak, egymás munkájából és lelkesedéséből meríthettek. Olyan ötletek hangzottak el, mint: anyák iskolája, kézműves technikák elsajátítása, rajzpályázat szervezése, néptánc-oktatás, aerobic, ötven éven felüliek csoportja, közös kirándulások, színdarabok tanulása, születésnapok megünneplése stb. A tevékenységek fellendüléséhez nagyban hozzájárult az UNOSZ és a

ICUW által meghirdetett pályázati lehetőség.

A beszámolókból kiderült, hogy a nőszövetségek tevékenysége erősen összefonódik az egyházközségek életével, asszonyaink azok, akik egy-egy program, rendezvény előkészítésében és kivitelezésében

oroszlánrészt vállalnak. Az elmúlt esztendőben ugyanakkor több nőszövetség bekapcsolódott az egyházköri szintű programokba is (Tordai-hasadéki Unitárius Talál-

kozó, Verespataki advent, Együtt Isten völgyében).

Az alkalmi istentiszteleten a szószéki szolgálatot Ferenczi Enikő kórházlelkész, mentálhigiénés szakember végezte. Beszédében arra figyelmeztetett, hogy fölösleges aggódnunk, inkább próbáljunk meg lépéseket tenni életünk minőségének javítására. Az ezt követő előadás ennek a gondolatnak a jegyében zajlott. Pataki Csilla személyes fejlődési tréner (life coach) ugyanis arra próbálta rávezetni a résztvevőket, hogy milyen lépéseket kell megtennünk időgazdálkodásunk javítása érdekében. Nagyon ritka az olyan ember, aki meg lenne elégedve azzal, ahogy beosztja az idejét. Változtatni azonban lehet, ha tudatosan és elkötelezve törekszünk rá!

Végül felkerestük Balázs Ferenc sírját, ahol megemlékeztünk a lánglelkű álmódorról, és erőt merítettünk példájából. Jó volt együtt lenni, visszanezni az elmúlt időre, és egy kicsit megálmodni a jövőt. Találkozunk jövőre, Kolozson!

RÁCZ MÁRIA

Kálnoki tavasz

Hít, remény és szeretet. Ez a három szó vezérli egész életünket. Ezt tapasztaltuk meg mi kálnoki unitárius asszonyok, akik egy páran vasárnapról vasárnapra templomba járunk, hogy imádkozzunk, erősítsük hitünket, újra és újra reményt kérjünk a mi Istenünktől egyéni és gyülekezeti életünkre. Hitünkön, reménységünkön és szeretetünkön keresztül tapasztaltuk meg 2013-as év őszén a jó Isten segédelmét, amikor elkészülhetett a közösségi házunk korszerű konyhája, mely teljes felszerelésével a közösségépítést szolgálja. Ujjongtunk örömeinkben, hogy most már mi is tudunk vendéget fogadni. Visszahívhatjuk azokat a nőszövetségeket, asszonytestvéreket, akiknek mi is vendégei voltunk. Tele volt a szívünk, amikor a tiszteletes asszonnyal megbeszélést tartottunk nőtestvéreink fogadását előkészíteni.

Április 4-én még az idő is kedvezett. Velünk volt Istenünk. Már kora délelőtt összegyűltünk, hisz sok volt a teendő. Készítettük a szendvicset, dagasztottuk és sütöttük a pánkót, főztük a teát, terítettük az asztalt aranyesős hálaadással. Aznap este 105 nő gyűlt ösz-

sze, örvendett a találkozásnak fatornyos falunkban. A találkozás rendkívüli volt. Jelen voltak az árkosi, kőröspataki, sepsiszentgyörgyi, kökösi, szentivánlaborfalvi, sepsiszentkirályi nőszövetségek. Szép ünnep volt. Volt életvonat drámajáték, barkóba és az elmaradhatatlan tombolahúzás is. Imádsággal, verssel és dallal köszöntük meg az Istennek a találkozásunk, együttlétünk áldásait.

VARGA KATALIN

IFJÚSÁGI OLDAL

Ki lesz az idei Év Egylete?

Lassan ki sem látszunk a tavaszból. Bizsergünk, megyünk, szaladunk a széllel, repülünk, meg sem állunk. Már a zsebünkben érezzük lassan a nyarat és a nagy kalandokat, ezért robogunk folyamatosan előre. Persze mit is érne az egész, ha csak törtetnének előre?! Mi, egyletesek nem csak a nyarat, de az év többi részét is úgy éljük meg, mintha az lenne a legnagyobb kaland, ami akadhat. És talán az ért mindezzel igazán egyet, aki részt vesz, követi, figyeli, izgulja az idei Év Egylete vetélkedőt. Újabb lendülettel, új, színesebb és folyamatos kihívásokkal keressük idén is azt az egyletet, aki kiemelkedik egy kicsit a többi közül. Szerinted ki lesz az?!

ÁRDFIE (Árkos)

Ez a csapat már alakulásakor azt tűzte ki célul, hogy csupa élet, energia és jókedv legyenek. Mindig lelkesen vágnak bele az új dolgokba, és sosem unatkoznak péntek esténként. Páratlan, igazi háromszéki, csaváros észjárásról mutat példát minden megoldásuk, és abban kifogást még a legszigorúbb zsűri sem találhat.

ÚIE (Újszékely)

Bemutakozó meséjük szerint ennek az egyletnek egy igen nagy kincse van. Egy tarisznyában őrzik tagjaik pozitív tulajdonságait. Ez a kis tarisznya az ő igazi fegyverük, hisz mindig kéznél van, és az egyletesek erősségeit lehet elővarázsolni belőle. Ez meg is mutatkozik rajtuk. Kemény csapat kell, hogy legyen, aki legyőzi a csodatarisznyás Újszékelyt!

GADFIE (Nyárádgálfalva)

A gálfalvi egylet volt a legelső bejelentkezett csapat az idei vetélkedőbe. Igazi erővel és lendülettel vágtak neki a versenynek, mindig, mindenben az élre törtek. Egy színes kis társaságról beszélünk, akik igazán jól ismerik egymást, ahol mindenkinek megvan a maga szerepe. Bátorságuk nem torpan meg, így nehéz lesz bárkinek is eléjük kerülni.

HOSZDFIE (Homoródszentpál)

Ekkora meshős társaságot talán nem is hordott még a hátán az ODFIE. Van köztük rappelő Batman és hősszerelmes juhász, na meg Piroska és persze Pocahontas. Csupa nem e világi szereplők, akik nem e világi képességeikkel törnek az Év Egylete címre. Egy ekkora és ilyen sokszínű társaság nem is akármilyen ismeretségi körrel rendelkezik (gondolunk itt az egyéb mesefigurákra), így hát lesz, aki őket a dobogó felső fokáig segítse.

KID (Korond)

A birodalmak közti harc bátor katonái – és itt most nem a Star Wars-ról beszélünk. Saját meséjükben is elmondják útjukat, melynek végén ebben az évben ők szeretnének a legjobb (egyletes) birodalom lenni. A jókedv, a humor, az elkápráztató megoldások mind a fegyvereik közé tartoznak. S ha ez nem lenne elég, lehet akad 1–2 jedi kardjuk is valahol, a sok korondi váza között...

Magyarsárosi Helyszínelők

Nos, ez a csapat az, aki mindig önmagát adja. Legyen szó bármilyen feladról, a megoldásuk ízig-vérig sárosi. Le se tudnák tagadni, hogy az ő művük. Ilyen jellegzetes csapat sem sok forgolódik az egyletesek között, így hát nem lesz nekik nehéz ebből előnyt kovácsolni és elhúzni messze, a mezőny élére.

SEDFIE (Sepsiszentgyörgy)

Éppen csak egy hajszálnyival maradtak le a hivatalos bejelentkezéstől. Akkor talán még maguk sem hitték, hogy ennek neki mernek vágni. A kételyek viszont hamar szertefoszlottak, villámgyorsan csatlakoztak a már versenyző csapatokhoz, és verssel, színekkel, igazi, művészi, színházi léggörrel varázsoltak el, hisz ők ebben verhetetlenek, ez viszi majd őket a nagy díjig.

Szőkefalvi betörők

Saját megnevezésükben csapatuk neve a Beckytörők, akik furfanggal, ravaszsággal és különleges, saját

technikákkal fognak kitörni a hétköznapi szűrkegéből, és betörni az Év Egylete cím tulajdonosai közé. Mindenre van egy bombabiztos tervük, egy póttervük és egy vészmegoldásuk is. Még soha nem vallottak szégyent, ezért várhatóan nehéz dolga lesz annak, aki lekörözi őket... hisz még a törvénynek sem sikerült...

SZÁDFIE (Szentábrahám)

A csapat megtestesítője az összefogásnak. Meséjükből is rögtön kitűnik, hogy minden viszontagság ellenére együtt sikerült nagyot, újat és jobbat alkotniuk. Ez a tervük az idej vetéledőben is. A tavalyi év legkreatívabbnak ítélt csapata most már tapasztalattal, segítő emberekkel és egymásban való bizalommal célozta meg a mindenki által áhított címet, amit így már gyerekjáték lesz megszerezni.

SZiE (Szentháromság)

A tavalyi Év Egylete vetéledő legjobban fejlődő csapatának ítélt egylet az idej vetéledő előtt már egy igazi sárkánnyal is megküzdött. Rögös utakon, sok próbálkozás után, de végre elpusztították a sárkányt, hisz egymásban hittek végig, és mindig megélték a szépet. Egy sárkány után az év egylete cím csak hab lesz a tortán.

SZUIE (Székelykeresztúr)

Tizenkét kis kertész alkotja a csoportot, akik abban hisznek, hogy a kitartó, jó munka által lehet előre haladni. Ez már nem egyszer bebizonyosodott, hisz folyamatosan virágzik körülöttük az élet, zöldülnek a fák és pezseg az élet. Nem hiába lettek ők tavaly az Év Kertésze, akarom mondani, az Év Egylete. Ilyen kitaratóan jó és példás munkával, meg könnyedén megvédhetik a címüket idén.

Tordai Ifjúsági Egylet

Ez a csapat a jövőbe lát. Már a bemutatkozójukból kiderült ez, amikor egy 30 év múlva lezajló beszélgetést jegyeztek le, és küldtek be. Emellett még kimondottan fiatalok is és specialitásuk a szimbólumok, amit a pólójuk példáz leginkább. És mint mondtam, a jövőbe látnak... így talán az új feladatok sem lesznek akadályok, hogy elsőként végezhesenek.

Torockói Unitárius Ifjúsági Egylet

Egy igazán különleges törp-falu lakói ezek az egyletek. Minden nagyon sajátos körülöttük, és úgy a maga módján törpös. Lendületük egyre nő, és lassan visszahozza az elmúlt évek ragyogását. A tavalyi színjátész találkozó bemelegítette őket erre a kihívásra. Egy Év Egylete már csak levezető kocogás a célig, ahol a legsebbe díjat vehetik át.

VADFIE (Vargyas)

Igazából „Varjas”. Legalábbis így mutatták be azt a helyet, ahol e csapat szorgalmas törpéi élnek. Életük soha nem unalmas, hisz mindig akad egy-két esemény, amiben segédkezni kell, vagy amit meg kell szervezni. Mindenhol ott vannak, és a szélnek kiáltják, hogy ők Varjas törpéi, akikhez fogható nincs. Már a harmadik éve vágnak neki a megmérettetésnek. Gyermejjáték lesz ennyi erős és ügyes kis törpének első díjat nyerni.

ÜDFIE (Ürmös)

A legfrissebb Év Egylete csapat, csupán pár hete kapcsolódtak be. Elragadta őket is az idej verseny viharos szele, elcsábította őket az a kavalkád, ami felvonult már az első feladat után. Így hát engedtek a csábításnak és bejelentkeztek. Ők lesznek azok, akik majd megmutatják, hogy így is lehet nyerni, s hogy aki egyszer a rabja a vetéledőnek, az örökre az is marad.

*Ha téged is érdekel ezen csapatoknak a sorsa, ha te is szeretnéd látni mi az, amit mindenki annyira szeret bennük, ha érdekelnek a feladványok, a megoldások, ha velünk szeretnéd izgulni a végsőkig, hogy megtudd, végül ki viszi haza a díjat, akkor tarts velünk a <http://azevegylete.odfie.hu> oldalon. Itt mindig friss információval, új feladatokkal és izgalmas pontokkal várunk titeket. Itt majd megismerhetitek egyenként a csapatokat, érthetőbb lesz ez a szűk kis összefoglaló, és nyomon követhetitek a kedvenceitek megoldásait. Még csak most kezdünk neki, de máris ezerrel robot velünk a gépezet... hisz a vége még odébb van. **Ki lesz idén az Év Egylete?***

	Az idézet második része	Másképp: Csomolungma	Az utolsó szentség	Becézett Ilona	Növény része	Orvosnál mondjuk	Gubós növény	Magyarországi település	Az idézet első része					
Rárohan valakire										 <p>A homoródkarácsonyfalvi templom freskóit (fent: részlet a Szent László-legendából) a 20. század közepén fedezték fel. A rejtvényben a templom falán található egyik feltárt felirat első része szerepel. "... amaz atya kitől mindenek és urunk egy a Jézus Krisztus kiáltal mindenek: de ezen tudomány nincs mindenekben."</p>				
Többnyári növény jelzője						Becézett Ágnes Dohnányi operája								
Indián csónak					Tüskés fa Geminál									
Tartalmától megfoszt							Orsó közepe! Felesége van							
Internet, röviden				Női fejrevaló Belga autójel										
Kálium és kén vegyjele			Ritka férfinév Kuruc vezér volt					Kén vegyjele Magad	Légtalimis katona, röviden	Belgiumi folyó	A nagy varázsló	Érdekből alkalmazkodó		
Etele, becézve				Húsétel Női név									Gyurakodó, könyökölő	
	GY	Arab nép Magyar város					Pótol Magunk							
Vasat tűzben tart						Méter Ide-oda járkáló		Szófaj Orosz uralkodói cím				Molibdén vegyjele Bizony, népiesen		
Szedi a lábát					Tönkre-megy a kés Borul									
Üres a tér!			Illeték Orosz író volt				Vörös inges vezér Férfinév			Falusias Ilona Svéd autójel				
Umberto olasz író				... fordul az idő, esősödik Határrag						Ülő bútor Lányért jön				
Norvég autójel		Csokonai műzsája Párbajozik					Fánk vége! Hiányos máj!			Hordó-mérték Zorro jele				
Átlátszó anyag					Alája tekint Súly széle!							Hibás kód! Puha fém		
Nagy Konstantin szülővárosa				Ausztriai német nyelvjárás Gramm						Yoko énekesnő Newton				
	K							Síráskor hull a szemből						

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

Kiadja a Magyar Unitárius Egyház, Kolozsvár
Alapítási év: 1888. Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség: Demeter Sándor Lóránd főszerkesztő, Bálint Róbert Zoltán szerkesztő, Márkó László médiareferens

Munkatársak: Asztalos Klára (Nők Világa), Czire Alpár (fotó), Gergely Noémi (ifjúsági oldal), Szombatfalvi József (honlap).
Tördelés: Virág Péter. Olvasószerkesztő: Kürti Miklós
Készült a kolozsvári Gloria Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme: 400105 Cluj, B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9. tel./fax: (0)264-593236/(0)264-595927
kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető: kozlony.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció: **Szabó Zoltán**. A lapok kiszállításával kapcsolatos felvilágosítás: **Verbum Egyesület, Simon Ferenc**, tel.: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe érkezésének határideje: a tárgy-hó előtti hónap 20-a. Kéziratokat nem őrünk meg, és nem küldünk vissza. Közlésre szánt fényképeket kérésre visszaküldünk. A lapban közölt írások nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség nézeteit.

ISSN 1220-8418

Együtt egymás templomaiban

A húsvét ünnepét megelőző három vasárnap Bencédben, Kobátfalván és Székelyszentmihályon közös istentiszteleten vettek részt a három gyülekezet tagjai (részletes leírás a 15. oldalon)

Demeter Mária, nőszövetségi elnök (Barót), **Dimény Csilla Júlia** énekevezér, UNOSZ-elnök (Alsófelső-szentmihály), **Gerzsa Csaba** (Székelykeresztúr), **Koppándi Benczédi Zoltán** lelkész (Déva-Lupény), **Lakatos Sándor** lelkész-vallásatanár (Székelykeresztúr), **Lőrinczi Károly** ny. lelkész (Aranyosrákos), **Makkai-Ilkei Ildikó** lelkész (Bencéd), **Máthé Sándor** lelkész (Brassó), **Orbán Fitori Dezső** lelkész (Gyepes), **Pálffy Anna-Mária** lelkész (Szatmárnémeti), **Rácz Mária** lelkész (Kolozsvár), **Simó Melinda** nőszövetségi elnök, pszichológus (Homoródjánosfalva), **Szabó László** lelkész, a Gondviselés Segélyszervezet ügyvezető elnöke (Kolozsvár), **Szász-Fülöp György** (Medgyes), **Székely Kinga Réka** lelkész, hitéletfejlesztési és missziói előadó-tanácsos (Homoródszentpéter), **Vagyas Attila** lelkész, a Gondviselés Segélyszervezet munkatársa (Kolozsvár), **Varga Katalin** (Kálnok)